

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.— Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Δι' συνδρομὰς ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς
καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.— Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0.15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἔν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 117, ἔναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης

Περίοδος Β'.—Τόμ. 7.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Αὐγούστου 1900

Ἔτος 22^{ον}. — Ἀριθ. 35

ΑΠΟ 1ης Σεπτεμβρίου, τὸ Γραφεῖον τῆς
«Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» μεταφέρεται εἰς τὴν ὁδὸν Πατησίων ἀρ. 11 Β, παρὰ τὰ Χαυτεῖα.

Εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν μετοικεῖ καὶ ὁ εἰδικὸς λαρυγγολόγος-ὠτολόγος ἱατρός κ. **Μιχαὴλ Η. Παπαδόπουλος.**

ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ

Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 282.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΗΤΑΙ

«Πολὺ ἐσκέφθην, Κωστᾶκη μου, δι' ὅσα ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ σήμερον. Καὶ ὅμως, καίμενα, ὅπωςδὴποτε καὶ ἂν κάμω, πρέπει νὰ σοῦ εἰπῶ διὰ τὴν ἑλλειψίν, τὴν παραβολὴν καὶ τὴν ὑπερβολήν, διὰ πράγματα δηλαδὴ τὰ ὅποια δὲν εἶνε ἀκόμῃ δια σέ.

— «ὦ, θεῖστα, γνωρίζω τί σημαίνουν αὐταὶ αἱ λέξεις» καὶ τὴν παραβολὴν ἀκόμῃ γνωρίζω ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον.

— Δὲν πρόκειται ὅμως τώρα διὰ τὰ ἱδια πράγματα· ἀλλ' ἀφοῦ αὐταὶ αἱ μεγάλαι λέξεις δὲν σὲ τρομάζουν, μὲ θάρρος θὰ σοῦ κάμω λόγον καὶ διὰ τὰς ἄλλας σημασίας των.

Σοῦ ἔλεγα εἰς τὴν ἀρχήν, περὶ τοῦ κυκλικοῦ δρόμου, τὸν ὅποιον κάμνουν οἱ πλανῆται περὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἔπειτα σοῦ εἶπα ὅτι ὁ «κυκλικὸς δρόμος» τὸν ὅποιον διατρέχουν, λέγεται τροχία τῶν πλανητῶν. Ἀλλὰ «δρόμος κυκλικὸς» δὲν εἶνε ἀκριβὲς αἱ λέξεις, τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶ, διότι ἡ τροχία τῶν πλανητῶν δὲν εἶνε πράγματι κυκλική, ἀλλ' ἑλλειπτική· δηλαδὴ ὁ δρόμος, τὸν ὅποιον γράφουν οἱ πλανῆται, δὲν εἶνε κύκλος ἀλλὰ ἑλλειψις. Ἐπίτηδες δὲ δὲν σοῦ εἶπον αὐτὸ τότε, ἐπειδὴ θὰ ἐγένετο ἀνάγκη ἀμέσως νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω, τὸ ὅποιον θὰ κάμω τώρα.

Με μεγάλην εὐκολίαν γράφομεν κύκλον, ἂν ἐμπήξωμεν εἰς τὴν γῆν πᾶσαλον καὶ δέσωμεν εἰς αὐτὸν μὲ χαλαρὸν κῆμον νῆμα, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου δένωμεν ἐπίσης αἰχμηρὰν ράβδον. Ἄν ἔπειτα τεν-

τώσωμεν τὸ νῆμα καὶ περιστρέψωμεν τὴν ράβδον οὕτως ὥστε ἡ αἰχμή της νὰ ἐγγίξῃ τὴν γῆν, τότε θὰ χαραχθῇ ἐπὶ τῆς γῆς γραμμὴ ἐντελὲς κυκλική, τῆς ὁποίας ὅλα τὰ σημεῖα ἀπέχουσι φυσικὰ ἐξ ἑσσοῦ ἀπὸ τὸν πᾶσαλον, ὅσον δηλαδὴ εἶνε τὸ μήκος τοῦ νήματος.

Τὸ διάστημα, τὸ ὅποιον περιορίζεται ἀπὸ τὴν κυκλικὴν γραμμὴν λέγεται κύκλος, τοῦ ὁποίου ὁ πᾶσαλος εἶνε τὸ κέντρον καὶ τὸ νῆμα ἡ ἀκτίς. Ἐμαθεὶς τώρα καὶ τὰς λέξεις, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται εἰς τὴν γεωμετρίαν.

— Τώρα ἐννοῶ διατί αἱ τροχιαί τῶν πλανητῶν δὲν εἶνε κυκλικαὶ· φυσικὰ δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἶνε, ἀφοῦ ἔχουν τὰ ἀφήλια καὶ τὰ περιήλια των, τὰ ὅποια ἀπέχουσι περισσότερον ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸν ἥλιον. Ἀλλὰ τί εἶνε αὕτη ἡ ἑλλειψις, τὴν ὁποίαν, ὥς μοῦ εἶπες, ἀκολουθοῦν κατὰ τὸν δρόμον των;

— Ἡ ἑλλειψις εἶνε κύκλος μακρουλός· ἀπλούστερον δὲν εἰμπορῶ νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ. Λόβε μίαν σφαῖραν καὶ ἐν αὐτῇ γόν. Ὁ γύρος τῆς σφαίρας, ὅπως καὶ ἂν τὴν παρατηρήσῃς, εἶνε κυκλικός· ὁ γύρος ὅμως τοῦ αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος περνᾷ ἀπὸ τὰ δύο τοῦ ἄκρα, εἶνε ἑλλειπτικός.

Καὶ πάλιν ὅμως ὁ γύρος αὐτὸς τοῦ αὐτοῦ δὲν εἶνε κανονικὴ ἑλλειψις, ἐπειδὴ τὴν

δύο μέρη του δὲν εἶνε ἴσα. Ἐὰν θέλῃς νὰ ἐννοήσῃς καλλίτερον τὴν ἑλλειψίν, ἐνθυμήσου τί ἔκαμεν ὁ κηπουρός σας, ὅταν κατὰ τὴν ἀνοιξιν ἐσχεδίασε τὰ διαχωρίσματα τοῦ κήπου σας.

Αὐτὶ ἐνός, ἐνέπηξε δύο πασσάλους εἰς

«Ἐπειτα ἐστήριξε τὴν ράβδον του εἰς τὸ μέσον τοῦ νήματος, καὶ ἤρχισε νὰ τὴν κινῇ». (Σελ. 289, στήλ. γ'.)

τὴν γῆν, καὶ εἰς αὐτοὺς ἔδεσε τὰ δύο ἄκρα τοῦ νήματος, τὸ ὅποιον ἦτο μεγαλειότερον ἀπὸ τὴν ἀπόστασιν τῶν δύο πασσάλων. Ἐπειτα ἐστήριξε τὴν ράβδον του εἰς τὸ μέσον τοῦ νήματος καὶ ἤρχισε νὰ τὴν κινῇ ἐνός κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐ-

χων τεντωμένων το νήμα δια της ράβδου του, εκίνει αυτήν, το εν μέρος του νήματος εγγίνεται μεγαλύτερον και το άλλο μικρότερον· όταν εφθάσεν εις την γραμμὴν τῶν πασσάλων, το μήκος τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ νήματος ἔγινε πολὺ μικρόν, καὶ ἤρχισεν νὰ αὐξάνεται ὅταν ὑπερέβη αὐτὴν τὴν γραμμὴν. Ὅταν τὰ δύο μέρη τοῦ νήματος ἐφείναν πάλιν ἴσα, εἶχεν ἀκριβῶς γράψῃ τὸ ἥμισυ τῆς ἑλλείψεως. Ἐπειτα κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἔγραψε καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ.

—Τότε, ἂν ἐννόησα καλὰ, ἡ ἑλλείψις εἶνε κύκλος μὲ δύο κέντρα, τῶν ὁποίων ὁ γύρος δὲν εἶνε παντοῦ ἐξ ἴσου στρογγυλός.

—Δὲν τὸ εἶπες ἀσχετῶς, Κώστα μου, ἂν καὶ κύκλος μὲ δύο κέντρα δὲν εἶνε πλέον κύκλος. Ἐφάνη ὅμως, ὅτι καλῶς ἐννόησες τί εἶνε ἑλλείψις, καὶ διὰ τὸ νὰ σὲ ἀνταμείψω ὡς μέλλοντα σοφόν, θὰ πλουτίσω ἀκόμη τὰς γνώσεις σου μὲ ἄλλας γνώσεις, τὰς ὁποίας διδάσκουν οἱ σοφοί.

Τὰ δύο κέντρα τοῦ κύκλου τούτου, ὁ ὁποῖος δὲν ὁμοιάζει μὲ κύκλον, λέγονται ἐστὶ τὰς ἑλλείψεως· ἡ εὐθεῖα γραμμὴ, ἡ ὁποία περνᾷ ἀπὸ τὰς δύο ἐστίας καὶ χωρίζει τὴν ἑλλείψιν εἰς δύο μέρη, λέγεται μὲ γ α ε ἄξων· καὶ τὰ δύο ταῦτα μέρη λέγονται κλάδοι τῆς ἑλλείψεως. Ἡ δὲ γραμμὴ, ἡ ὁποία εἶνε κάθετος εἰς τὸ μέσον τοῦ μεγάλου ἄξονος, λέγεται μὲ κ ρ ὁ ε ἄξων τῆς ἑλλείψεως. Ἐνθυμούμεθα καλῶς αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἄξονος, τὸ ὁποῖον πολὺ μεταχειρίζονται εἰς τὴν ἀστρονομίαν. Ἀξὼν τροχοῦ λέγεται ἡ δοκὸς περὶ τὴν ὁποίαν περιστρέφεται ὁ τροχός· καὶ ἄξων ἀστρου τινὸς λέγεται, ὅπως καὶ τῆς ἑλλείψεως, ἡ γραμμὴ ἡ ὁποία περνᾷ διὰ μέσου τοῦ ἀστρου καὶ περὶ τὴν ὁποίαν περιστρέφεται, χωρὶς ὅμως νὰ ὑπάρχῃ καὶ δοκὸς ὅπως εἰς τὸν τροχόν. Θέλεις νὰ σοῦ εἰπῶ ἀκόμη περισσότερα;

—Εὐχαριστῶ, Νίτσα μου. Μοῦ εἶπες περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἤθελα, καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι μοῦ εἶπες τόσα πολλὰ ὥστε πολὺ ἀπεμακρύνθημεν ἀπὸ τοὺς κομήτας.

—Ὀλίγη ὑπομονή· χάριν αὐτῶν σοῦ ὁμιλῶ τὴν ὥραν.

Ἀφοῦ μὲ ἐνόησες καλῶς, κατάλαμβάνεις ὅτι ἂν ὁ κηπουρός σας ἤθελε νὰ κάμῃ τὴν ἑλλείψιν του περισσότερον στρογγυλὴν, ἔπρεπε νὰ θέσῃ πλησιέστερον τοὺς δύο πασσάλους· καὶ ἂν ἔθετε τὸν ἕνα πολὺ πλησίον τοῦ ἄλλου, θὰ ἔκαμνε σχεδὸν κύκλον· ἐὰν ὅμως τὸν ἀντίον τοὺς ἀπέμακρυνε παραπολύ, ἡ ἑλλείψις του θὰ ὠμοιάζε τότε σχεδὸν πρὸς ταινίαν, καὶ οἱ δύο κλάδοι θὰ εὐρίσκοντο πολὺ πλησίον τοῦ μεγάλου ἄξονος, ἐνῶ ὅταν αἱ δύο ἐστίας εὐρίσκωνται ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης, οἱ δύο κλάδοι ἀπομακρύνονται πολὺ ἀπὸ τὸν μέγαν ἄξονα. Βλέπεις λοιπὸν ὅτι ἡ ἑλλείψις εἰμπορεῖ νὰ λάβῃ διαφόρους μορ-

φάς, καθ' ὅσον αἱ ἐστίας τῆς εὐρίσκονται πλησίον ἢ μακρὰν ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην. Οἱ ἀστρονόμοι πάλιν εἰμποροῦν νὰ ἐννοήσουν πόσον μῆκος ἔχει ἡ ἑλλείψις, ἂν γνωρίζουν τὸ σχῆμα τῶν κλάδων τῆς, καὶ πάλιν δύνανται νὰ λογαριάζουν ἐλκνκληρον τὴν γραμμὴν, ἂν γνωρίζουν μικρὸν μόνον μέρος αὐτῆς. Καὶ ἰδοὺ ὅτι ἐφθάσαμεν εἰς τοὺς κομήτας.

Μέγιστον τοῦ 1680, τὰ ἀνακτὰ αὐτὰ ἄστρα προκύβουν μὲ τὰς μεγάλας οὐράς των τὸν τρόπον τῶν ἀπλοϊκῶν καὶ τὴν ἀπελπισίαν τῶν ἀστρονόμων, καὶ ὅταν ἀκμὴ δὲν εἶχον οὐρανὸν διότι ἤρχοντο καὶ παρήρχοντο χωρὶς νὰ λέγουν οὔτε πῶθεν ἤρχοντο οὔτε τί ἐγίνοντο. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προέτεινον εἰς τοὺς ἀστρονόμους ὡς αἰνίγμα νὰ εὐρωσὶ τί εἶνε· οἱ δ' ἀτυχεῖς ἄνθρωποι, ἐν ἑλλείψει ἄλλης καλλιτέρας ἐξηγήσεως, θεωροῦν αὐτοὺς ὡς σημεῖα οὐρανιας ὁρήτης.

Κατὰ τὸ ἔτος λοιπὸν 1680, παρουσιάσθη κομήτης, ὁ ὁποῖος ἐπέδωκεν ἐπὶ τέλους τὸ μυστικόν. Καὶ πάλιν ὁρεῖται αὐτὴ ἡ ἀνακάλυψις εἰς τὸν Νεύτωνα, ὁ ὁποῖος πλέον εἶχεν ἐξηγήσῃ τὸ μυστικὸν τῆς παγκοσμίου ἐλξεως καὶ δι' αὐτὸ ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ τοῦ διαφύγῃ τὸ παραμικρὸν ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ ἡρώου. Ὑπὸ τὸ κράτος λοιπὸν αὐτῆς τῆς ιδέας, ἐπανέλαθε μεθ' ὑπερφίας ἔργον, τὸ ὁποῖον πολλοὶ προγενέστεροί του ἀστρονόμοι πολλάκις μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχον κάμῃ πρὸς ἀνάπαυσιν μόνον τῆς συνειδήσεώς των, χωρὶς νὰ ἐλπίζουν ὅτι ἦτο δυνατόν οἱ κόποι των νὰ χρησιμεύσωσι ποτέ. Ἐσποῦδασε δηλαδὴ μετ' ἐπιμελείας τὴν γραμμὴν, τὴν ὁποίαν ὁ κομήτης ἠκολούθησε πρὸ τῶν ἀστέρων κατὰ τὸ ταξιδεῖόν του περὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἐλογάριασε τὰ στρογγυλὰ τῆς τροχιάς του. (Με αὐτὴν τὴν λέξιν φανερώνουν οἱ ἀστρονόμοι τὴν διεύθυνσιν καὶ τὸ σχῆμα τῆς τροχιάς.) Ἀφοῦ ὁ Νεύτων ἐτελείωσε τὸν λογαριασμὸν του, ἐνέγραψε τὸν κομήτην τούτον τοῦ 1680 εἰς τὴν στρατιάν τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ κόσμου, ἐδεδαίωσεν ὅτι γράφει κατὰ τὸν δρόμον του ἑλλειψίν τιαν ἐπιμήκη, καὶ ἀνῆγγειλεν ὅτι θὰ ἐπανήρχετο πρὸς τὸν ἥλιον, παρασυρόμενος ὑπὸ τῆς ἐλξεως του, μετὰ πάροδον πολλῶν ἐτῶν. Καὶ ἐφάνη μὲν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πολὺ τολμηρὸς τοιοῦτα προμαντεύσας, ἀλλὰ θὰ ἴδης πόσον ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἐδικαιώθη.

Μετὰ δύο ἔτη, τὸ 1682, νέος κομήτης παρετηρήθη ὑπὸ συμπολίτου τοῦ Νεύτωνος, τοῦ Χάλλεϋ, ὁ ὁποῖος ἐξεπλάγη ἐν τῇς ὁμοιότητος τῶν στοιχείων τοῦ κομήτου τούτου καὶ ἄλλου τινὸς κομήτου παρατηρηθέντος τὸ 1607, πρὸ ἐβδομήκοντα πέντε δηλαδὴ ἐτῶν. Καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἤδη λεχθῆναι ὑπὸ τοῦ Νεύτωνος, ὅτι οἱ κομήται ἦτο δυνατόν ν' ἀναφανῶσιν, ἐσκέφθη μήπως ὁ κομήτης τοῦ 1607 καὶ ὁ

ἰδικός του ἦσαν εἰς καὶ ὁ αὐτός. Διὰ περισσότερας πληροφορίας, ἀνέτρεξε εἰς τοὺς ἀρχαίους καταλόγους τῶν κομητῶν, καὶ ἐκεῖ ἀνεῦρε τρίτον κομήτην, παρόμοιον περὶπου, παρατηρηθέντα τὸ 1537, πρὸ 76 δηλαδὴ ἐτῶν, καὶ ἄλλον τέταρτον παρατηρηθέντα τὸ 1456, πρὸ 75 ἐτῶν. Αὐτὸς ὁ τελευταῖος εἶνε κομήτης ἱστορικός· ὅταν ἀκούγῃς τὴν μεσημβρίαν νὰ χροῦνται οἱ κώδωνες, νὰ ἐνθυμῆσαι ὅτι ἡ συνήθεια αὕτη ἐπεκράτησεν ἀπὸ τοῦ 1456, ὅποτε εἰσῆλθῃ ὅπως ἀποτραπῇ ὁ κίνδυνος τοῦ κομήτου ἐκείνου τοῦ ἔτους· ὁ λίγον ἐνωρίτερα ἐγένετο καὶ ἡ ἀλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀρχεῖται ἡ νεωτέρα ἱστορία.

Ἀλλ' ἂς μὴ λησμονώμεν τὸν Χάλλεϋ καὶ τοὺς ἀριθμούς του.

Μεταξὺ 75 καὶ 76 ἐτῶν ἡ διαφορὰ δὲν εἶνε μεγάλη καὶ ἐξηγεῖται εὐχλόως ἀπὸ τὰς παρεκλύσεις τὰς ὁποίας εἶνε δυνατόν νὰ ὑποστῇ ἡ τροχιά ἀστρου τῶν ἐλαφροῦ ὅσον εἶνε ὁ κομήτης, ὅταν διέρχεται πλησίον τῶν μεγάλων πλανητῶν, τοὺς ὁποίους συμβαίνει νὰ συναντήσῃ κατὰ τὸν δρόμον του. Ὁ Χάλλεϋ ἐχώθη εἰς λογαριασμούς, καὶ ἐπὶ τέλους, τὸ 1705 μετὰ 26 ἐτῶν ἐργασίαν, ἐνόμισεν ὅτι ἡδύνατο πλέον νὰ προσέπῃ τὴν ἐπάνοδον τοῦ κομήτου του διὰ τὸ τέλος τοῦ 1758 ἢ διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1759.

Ὁ Χάλλεϋ δὲν ἐξῆλκεν ἀπὸ τὸ 1758 ἄλλὰ φαντάζεσθαι πῶς ἐπὶ τὴν τροχιάν ἐπεκράτει τότε παρὰ τοῖς ἀστρονόμοις. Ἀρὰ γὰρ θὰ ἐπανήρχετο ὁ κομήτης; Δὲν θὰ ἐπανήρχετο; Οἱ ὑπολογισμοὶ ἐδείκνυνον ὅτι θὰ ἔχανεν ἑκατὸν ἡμέρας εἰς τὸν δρόμον του περὶ τὸν Κρόνον, 518 ἔνεκα τοῦ Διός. —Τότε ἀκόμη δὲν ἐγνωρίζον τὸν Οὐρανόν, —καὶ ὅτι ὤφειλε νὰ εὐχῇ εἰς τὸ περιήγιόν του κατὰ τὰ μέσα Ἀπριλίου, τὸ πολὺ τριάντα ἡμέρας ἐνωρίτερα ἢ τριάντα ἡμέρας ἀργότερα. Ὁ περιμένόμενος ταξιδιωτὴς ἐφάνη ἀκριβῆς εἰς τὴν συνέντευξίν του· ἐφθασεν εἰς τὸν ἥλιον τὴν 12ην Μαρτίου.

(Ἐπειτα συνέχισεν.) Δ. Σ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ [Müthos Arnault.]

«—Φευγάτο ἀπ' τὸ κλωνάρι σου, φτωχὸ μου φύλλο μαρμαμένο, ποῦ γώρα πᾶς;» —«Στὸ Ἀγνώστο! Ἡ μόρα κάτου ἔχει ριγμένο τὸ δένδρον μου, καὶ τὸ ἀγέρι τρελλά—ὁ Βοριάς καὶ ὁ Ζέφυρος—φυσώντας, τὸρφάνδ μὲ φέρει ἄτον κάμπο ἀπὸ τὰ σύδενδρα καὶ ἄτῃν κοιλὰδα ἀπ' τὸ βουνό. Καὶ τρέχω ὅπου με πᾶν οἱ ἄνεμοι, χωρὶς γι' αὐτὸ ὅμως νὰ θρηνῶ, οὕτε ἡ καρδοῦλά μου νὰ τρέμῃ; Πᾶω ὅπου πᾶνε ὅλα τὰ ἐγκόσσια, τρέχω σάν φύλλο τριανταφύλλου, ἐπὶ δρόμο πᾶω τοῦ δαφνοφύλλου»

Ι. Γ. ΠΑΝΝΟΥΚΟΣ

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ-ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Ἡ νῆτος Σκυρὸς, μεσημβρινιώτερος τῶν Σποράδων, ὑφίστατο πλεονέκτον τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πειρατῶν, ὡς μᾶλλον ἀπὸ κέντρος τῶν λοιπῶν νήσων. Οἱ ἀγαθοὶ καὶ γενναῖοι νησιῶται, ἀμοιρῶντες νηυτικού, ὑφίσταντο πολλὰ δεινὰ ἐκ τῶν συγγῶν τούτων ἐπιδρομῶν, πλειστάκις ἀποκρούσαντες αὐτὰς ἐρρωμένως. Ἀλλ' ὅτε τὰ στίφη τῶν πειρατῶν ἐπῆρχοντο πολυπληθῆ, ἀπογυμνῶντα τὴν νῆσον, οἱ κάτοικοι, στερούμενοι τῶν πρὸς ἀντίστασιν μέσων, κατέφευγον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν (κάστρο), τὴν δεσποδύσαντα τῆς πόλεως, καὶ ἐνεκλείοντο ἐν αὐτῇ, ὑπὸ τὰς ἀπάσας τὰς συνεπείας τακτικῆς πολιορκίας, ἥς τὸ ἀποτέλεσμα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀπέβαινε πρὸς ζημίαν των, ἱκανοποιουμένων τῶν ἀπαιτήσεων τῶν πολιορκητῶν. Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πράξωσιν ἄλλως, διότι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου ἀπέτελλετο κυρίως ἐκ γυναικοπαίδων καὶ γερόντων. Οἱ νέοι ἔλειπον εἰς τὸν πόλεμον.

Ἦτο ἡ ἐνάτη τῆς νυκτὸς ὥρα, τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ 1827. Ἡ πόλις ἦτο ἐρημὸς κατοίκων, ἀληθῆς νεκρόπολις. Ἀνεμὸς σφοδρὸς πνέων, ἐσκόρπιζε νιφάδας χιόνος, αἵτινες, ἐν συμφορῇ μετὰ φρυγάνων, συνεσφωρεύοντο εἰς τὰς γωνίας τῶν ὁδῶν. Ἡ βοῇ τοῦ ἀνέμου καὶ ὁ ῥόχθος τῶν ἐπὶ τῶν βράχων θαυασμένων κυμάτων, μετὰ τῶν ὠρυγῶν τῶν πλανωμένων κυνῶν, ἀπετέλουν καταχθόνιον συναλῆαν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρήθοντι τι, λησμονηθὲν ἀνοικτὸν ἐκ τῆς πρὸς ἀπόδρασιν σπουδῆς τῶν ἐνοικούντων, ἐκρότει μετὰ πατάγου, μεχρὶ σότου, θαυόμενον ἐπὶ τοῦ τοίχου, κατέπιπτε κίλυνδουμένον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου θαυασθῶς ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου. Αἶφνης, ἐν τῇ μέσῃ τοῦ ἀλαλαγμοῦ τούτου τῶν στοιχείων, ἠκούσθη κατ' ἀρχὰς μὲν ὄψ' ἐνός, ἀκολούθως δὲ ἐν χορῇ ἄδόμενον ᾠσμα, κατόπιν δὲ γέλωτες καὶ καγχασμοί. Ἐνόμιζε τις ὅτι δαίμονες ὠργιάζον. Ἐν τῇ μέσῃ τῶν καγχασμῶν, τοῦ ᾠσματος καὶ τῆς βοῆς τοῦ ἀνέμου, δύσκολον ἦτο νὰ διακρίνῃ τις τὰς φωνὰς τῶν συμποσάζόντων. Τίνες ἦσαν οὗτοι;

Ἀπὸ μιᾶς ἡδὲ ἐβδομάδος, εἶχον καταπλῆσθαι εἰς τὴν νῆσον τρία μυστικά πλῆρη ἁγρίων πειρατῶν. Ἐπὶ τῇ εἰδήσει αὕτῃ οἱ κάτοικοι, δι' ἀπεσταλμένων των, ἠθελήσαν νὰ προβῶσιν εἰς διαπραγματεύσεις πρὸς τοὺς ἐπιδρομῆς, πρόθυμοι νὰ ὑποστῶσι πᾶσαν ὑσίαν εἰς εἶδῃ καὶ εἰς χρήματα, ἥρκει οἱ λιάνηδες νὰ ἐγκατελείπον τὴν νῆσον. Οἱ πρέσβεις, ἐπανελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀνῆγγειλον ὅτι αἱ προτάσεις τῶν λιάνηδων συνίσταντο εἰς τὴν ἐκ μέρους τῶν κατοίκων χορηγίαν τροφῶν ἐπὶ ἓνα μῆνα διὰ 50 ἀνδρας, καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν 800 γροσίων. Καὶ

ἔως ἐδῶ μὲν αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἦσαν καλὰ καὶ ἁγίαι· ὅταν ὅμως οἱ πρέσβεις προσέθεσαν ὅτι ἐκτὸς πάντων τούτων, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν μυστικῶν ἀπαιτοῦσιν ἕκαστος δι' ἑαυτὸν καὶ μίαν ὠραίαν κόρην ὡς σύζυγον, οἱ προὔχοντες ἐξανέστησαν καὶ ἀπεφάσαντο νὰ ἀρνηθῶσιν εἰς τοὺς πειρατὰς καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς τροφάς. Ἐγένετο δὲ ὁμοσυνῶς ἀποδεκτὴ ἡ πρότασις ἐνὸς τῶν δημογερόντων, νὰ κλεισθῶσιν εἰς τὸ κάστρον καὶ ν' ἀποκρούσωσι τοὺς πειρατὰς ἐφ' ὅσον ἡδύναντο, Αὐθωρεῖ, κήρυξ ἀπὸ συνοικίας εἰς συνοικίαν μεταβαίνων, ἀνήγγειλε τὴν ἀπόφασιν τῶν προὔχοντων, οἱ δὲ κάτοικοι ἄθροισ, περισυλλέγοντες πᾶσαν εὐκολομετακίνητον περιουσίαν των, ἀπῆρχοντο εἰς τὸ κάστρον. Μάτην ἀναμείνοντες οἱ πειραταὶ ἀπάντησιν ἀπὸ μέρους τῶν κατοίκων, ἐξαπέστειλαν ἐνοπλιν ἀπόσπασμα, ὅπερ, ὡς εἰκόσ, εὗρε τὴν πόλιν κενὴν κατοίκων. Ἐξαγριωθέντες οἱ λιάνηδες ἐκ τῆς περιφρονήσεως ταύτης, κατέλαβον τὴν πόλιν καὶ ἀφοῦ ἐλεηλάτησαν οἰκίας τινὰς, ἐπέδωκον ἀκολούθως εἰς τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν κραυγὴν. Νύκτα τινὰ ἀπεπειράθησαν καὶ ἐφοδὸν κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως, ἀλλ' ὡς ἐκ τοῦ βραχέως τῶν κλιτύων τῆς καὶ τῆς ἀγρύπνου ἐπιτηρήσεως τῶν ἐν αὐτῇ οἰκούντων, αὕτη ἐματαιώθη, φρονιμῶντων διὰ λίθων δύο ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν. Ἡ εἴσοδος τοῦ φρουρίου, φυλασσόμενη ὑπὸ κλοσσιαίας θύρας, θαυασμένης διὰ σιδηρῶν ἐλασμάτων, ἦτο ἀπρόσβητος.

Ἀπὸ μιᾶς ἡδὲ, ὡς ἐπόμεν, ἐβδομάδος ὑφίστατο ἡ πολιορκία, οἱ δὲ κάτοικοι, στερούμενοι ἐπαρκῶν ἐφοδίων, ὑπέφερον δεινῶς. Πολλὰκις ἡ ἐμφάνισις μὲν τῶν πλοίων τοῦ στόλου ἡτοίκακῃ νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν, ἀλλ' ἡδὲ, ὡς ἐκ τῆς κατὰ τὰ δυτικά παράλια τῆς Ἑλλάδος ἐνεργείας τοῦ στόλου, οἱ δυστοχεῖς νησιῶται, μάτην ἀνέμενον παρ' αὐτοῦ τὴν ἀπαλλαγὴν των. Πλήρεις θάρρους ἐν τῇ μέσῃ τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν, οἱ προὔχοντες, καθίσταντο ἄθυμοι καὶ συθυροὶ ἐν τοῖς διαβουλίαις. Ἀγρυπνοὶ τὰς νύκτας διέτρεχον τὰς θέσεις αἵτινες δὲν παρήχον πολλὰς ἐλπίδας ἀσφαλείας, καὶ εἰς τὰς ὁποίας εἶχον τοποθετήσῃ ἐνόπλους φρουρούς.

Κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν νύκτα, οἱ πολιορκούμενοι ἤκουον τὰ βακχικά ᾠσματα τῶν πολιορκητῶν, ἅτινα ἔφερε μὲχρις αὐτῶν συγκεχυμένως ὁ πνέων βορρᾶς. Οἱ προὔχοντες, συνηθροισμένοι ἐν τῷ κατὰ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, συνεδίσταντο περὶ τῶν μέτρων, ἅτινα ὤφειλον νὰ λάβωσιν ἐν περιπτώσει διαρκείας τῆς καταστάσεως ταύτης. Εἰς τὸ σκόφως τῶν πρὸ τῶν εἰκόνων λυγνῶν, ἐκεῖ που εἰς μίαν γωνίαν, διακρίνατο μέλας τις ὄγκος ἀνθρώπου παραμονεύοντος καὶ ἔχοντος τὰ σπινθηροβόλουντα βλέμ-

ματὰ του ἐστραμμένα πρὸς τὴν ἐμῆγυριν. Διαλαθὼν τὴν προσοχὴν τῶν γερόντων, εἶχεν εἰσδύσῃ εἰς τὸν ναόν.

—Εἶνε ἀδύνατον ν' ἀνθῆξωμεν ἀκόμη δύο ἡμέρας, Χατζῆ Γεώργη, εἶπε στενάζων γέρον τις ἀποτεινόμενος πρὸς πολὺν πρεσβύτερον, ὅστις ἦτο, ὡς φαίνεται, ὁ πρέσβος τῶν δημογερόντων. Οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ μουρμουρίζουν· εἶνε πολλοὶ που δὲν ἔχουν πλέον τίποτε νὰ φάγουν.

—Ἀς τοὺς δώσωμεν ἐκεῖνοι που ἔχουν, εἶπεν ὁ πρεσβύτερος.

—Ἐγὼ νομίζω πῶς πρέπει, Θεέ μου συγχώρεσέ μου, νὰ ἐνδώσωμεν εἰς μερικὰς προτάσεις των, διὰ νὰ σωθῶν οἱ ἄλλοι. Ὅπλα καὶ πολεμοφόδια δὲν ἔχομεν ἀρκετὰ, ὥστε νὰ ἀποφασίσωμεν νὰ κάμωμεν ἐξόδον· τροφὰς δὲν ἔχομεν νὰ συντηρηθῶμεν, ἔως ὅτου δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ φανῇ ὁ στόλος.

—Καὶ τί εἶδους ὑποχώρησιν θέλεις, κύρ Γιάννη, νὰ κάμωμεν; Νὰ δώσωμεν δηλαδὴ ὁ, τι μᾶς ζητοῦν; εἶπεν ὁ ἑτερος. Ὅλοι ἐπάνω-κάτω ἔχομεν θυγατέρας, ἀδελφὰς, συγγενεῖς· ποῖος θὰ ἀποφασίσῃ νὰ θυσιάσῃ, παραδίδων τὸ τέκνον ἢ τὴν ἀδελφὴν του; Ἐγὼ τοῦλάχιστον προτιμῶ νὰ ἀποθάνω τῆς πείνας μετὰ τῆς οἰκογενείας μου, παρὰ νὰ ἐνδώσω.

(Ἐπειτα τὸ τέλος)

ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Ο ΠΕΤΡΟΜΑΖΕΥΤΗΣ (*)

[Μυθιστορία ὑπὸ ΑΙΜΕ ΓΙΡΟΝ]

«Ἄ, ὁ Πετρομαζευτής... γέρος σὰν τὸν Μαθουάλα, ψηλὸς σὰν τὸ κυπαρίσσι, φτωχὸς σὰν τὸν ζήτοῦλα καὶ μαλακὸς σὰν τὴν ψίχα!» ἔλεγον τροχάδην περὶ τοῦ κυρίου Φραντζῆ ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ μικροῦ χωρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο ἐγκατεστημένος.

Ὁ κ. Φραντζῆς ἦτο ὀρυκτολόγος ἐξ ἰδιοφυίας καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος. Ἀφότου, ὀκταετῆς, ἔρριψε τὴν πρώτην πέτραν κατὰ

(*) Τὸ πρῶτον καὶ συγκριντικὸν μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ἀπὸ σήμερον, εἶνε ἔργον τοῦ γάλλου Αἰμῆ Γιρον, τοῦ συγγραφέως τῆς «Οἰκογενείας Μαντζουράνα», ἡ ὁποία ἀφῆκε τόσας ἐντυπώσεις, δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν Διάπλασιν τοῦ 1897. Ὅπως καὶ ἐκείνη, διακρίνεται καὶ ὁ «Πετρομαζευτής» διὰ τὴν ἰδιόρρυθμον χάριν τοῦ ὅρους του, ἀλλ' ὑπερέχει πολὺ κατὰ τὸ αἶσθημα καὶ τὴν πρυφερότητα. Ἡ σπορὴ τοῦ γέροντος καὶ ἡ ῥαῖος «Πετρομαζευτοῦ» πρὸς τὴν μικρὰν, τὴν ὀρφανὴν καὶ ἐπίσης ἔρημον Χρυσούλαν, διὰ τὴν ὁποίαν κάμνει θυσίας, ὅσας δὲν θὰ ἔκαμνε καὶ πατήρ τῆς ἂν ἦτο, ἀνταμείβων τὴν ἀγνὴν καὶ ἀριλοκερῆ ἀφροσύνην τοῦ ἀγαθοῦ πλάσματος, — ἡ ἀμοιβὴ αὕτη σπορῇ τοῦ γέροντος καὶ τοῦ κορασίου, κανένα δὲν θάρσῃ ἀσυγκίνητον, οἱ δὲ θαλαμῶν πρυφερῶν ἀναγνωστῶν πολλὰκις θὰ ὑψανθῶσιν ἀπὸ τὰ ὥραια δάκρυα τῆς συμπαιδείας, καὶ ὁ «Πετρομαζευτής» εἰς μετὰ βέβαιον, θὰ συγκαταλεχθῇ μετὰ τῶν ἀρίστων ἔργων, τὰ ὁποία ἐδημοσιεύσαμεν μέχρι τούδε. [Σ. π. Δ.]

τῆς κεφαλῆς ἐνός μ. α. γ. κ. α. τῆς ἡλίας του, ἡσθάνθη ἐξαφνα ἐνδιαφέρον, κατέληφθη ἀπὸ πάθος διὰ τὰς παραδόξους πέτρας, ὅσας συνήντα διασχιζόν τοὺς δρόμους καὶ τοὺς ἀγρούς. Ἐτελείωσεν! Ἀπὸ τότε διήλθε τὴν ζωὴν του μαζεύων πέτρας, καταρτίζων συλλογὰς, πωλῶν ἀπὸ αὐτὰς καὶ ἀποζῶν. Εἰς τὸ χωρίον κανεῖς πλέον δὲν τον ἔλεγε μὲ τὸν ὄνομά του ὁ Πετρομαζευτῆς ἐπάνω, ὁ Πετρομαζευτῆς κάτω.

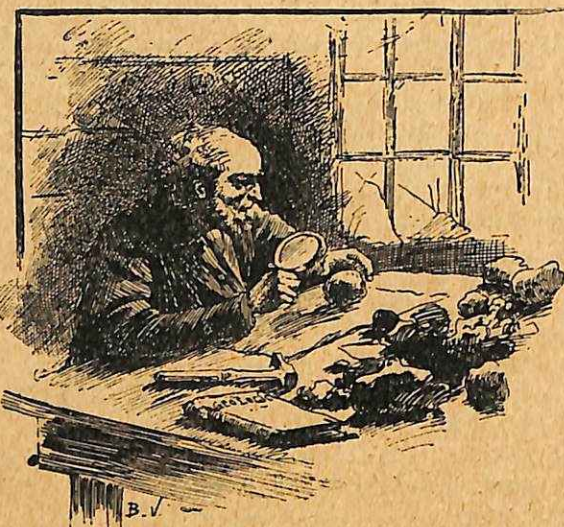
Καὶ ἐπάνω - κάτω θὰ ἦτο ἐγδοήκοντα ἔτη σήμερον. Πολὺ ὑψηλὸς καὶ πολὺ ἰσχυρὸς, ἀλλὰ καὶ πολὺ γλυκύς, καί πολὺ ἀγαθός. Ὡς μόνον κτῆμα ἐπὶ τῆς γῆς - καὶ πλησίον τοῦ οὐρανοῦ, - κατεῖχεν ἕνα σπιτάκι ἐναέριον ὡς φωλεά, καρφωμένον εἰς τὴν πλευρὰν ἐνός βράχου, μὲ ἀνδρόν ἢ κατ' εὐφημισμὸν κηπάριον, στενὸν ὡς ἐξώστης, ὅπου ανερχοῦντο τὶς δι' ἀτραποῦ ἀνωφερῶς, σχεδὸν καθέ- του, μὲ σκαλοπάτια λαξευμένα ἐπὶ τῆς λάδας.

Ἄλλ' ὅ,τι τέλειον, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο κτῆμα, κατεῖχεν ὁ καλὸς ἄνθρωπος, ἦσαν - ἄλλοτε τοῦλάχιστον, - οἱ πόδες του. Χάρις εἰς τὸ μήκος τῶν σκελῶν καὶ εἰς τὴν ἀντοχὴν τῶν μυῶν, ἡμπόρεσε, καθ' ὅλην τὴν ζωὴν, νὰ περιπατῇ ἀπὸ πρωίας μέχρι νυκτός, καὶ νὰ διασκελίζῃ ὅλα τὰ προσκόμματα, καὶ νὰ διασχί- ζῃ τὸν δρόμον μὲ ὀλίγα βήματα, καὶ νὰ γάνεται ἀπ' ἐμπρός σου, πρὶν τὸν ἰδεῖς καλὰ - καλὰ. Ὑπὸ τὴν ἐποψὶν ταύτην, νομίζω ὅτι δὲν θὰ εἶχεν ἰσόπαλον, παρὰ τὸν Περιπλανώμενον Ἰουδαῖον τῆς παραδόσεως. Κατὰ τὴν νεότητά του, διήνυε λεύγας καὶ λεύγας, πάντοτε ἐμπρός, ἀκαταπόνητος, διαπερῶν τὰ βουνὰ καὶ ἀποκαλύπτων νέους ὁλοὺν ὀρίζοντας ἐνώπιόν του. Κατὰ τὸν, ὅταν ἐπροχώρησεν ἡ ἡλικία, δὲν διεπέρα πλέον τὰ βουνὰ, ἀλλ' ἐστέκετο εἰς τοὺς πρόποδας. Ἀργότερα, δὲν κατάρθονε νὰ φθάσῃ οὔτε ἕως ἐκεῖ, καὶ σήμερον, τέλος, δὲν ἐξήρχετο σχεδὸν ἀπὸ τὸ χωρίον. Εἶχε γίνῃ βαρὺς καὶ δυσκίνητος, καὶ ἡσθάνετο κουράσιν ἀμέσως.

Ὡ, πόσον ἐνεθυμῆτο καὶ πόσον ἐπόθει τὴν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἑλαφρὸς καὶ ῥωμαλέος, διέσχίζε τὰς μακρὰς ἀτραποὺς ἢ ανερχοῦντο εἰς τοὺς ἀποκρήμνους βράχους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τὰ καρφία τῶν χονδρῶν του ὑποδημάτων ἀπέσπων σπινθῆρας, ὅπως τὰ πέταλα τῶν ἵππων, ἐν ᾧ οἱ εἰρηνικοὶ καὶ κάπως δεισιδάιμονες ποιμένες τὸν ἐχαιρέτων ταπεινὸς, ἐκλαμβάνοντες αὐτὸν καὶ ὡς μάγον!.. Ἀπὸ τοὺς εὐτυχεῖς ἐκείνους χρόνους, δι- τήρει μόνον ἕνα χονδρὸν μπιστοῦν ἀπὸ πρίνον, ὅπλον του ἄλλοτε κατὰ τῶν σκύλων καὶ τῶν ὄφεων, στήριγμά του σή-

μερον ποῦ οἱ ὄμοί του τὸν βαρύνουν καὶ οἱ πόδες του τριγίζουν ὡς μεθυσμένοι. Ἄδιάφορον ἦτο «γερὸ κόκκαλον» ὅπως λέγομεν κοινῶς, καὶ ἀντεῖχεν ἀκόμη κα- λά. Ἔως τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ χωρίου ἀν- τηγοῦσεν ὁ βήχας του, - ὅταν ἐβήχε κά- ποτε, - ἀπὸ τὸ ἐναέριον σπιτάκι του.

Ὅμως, πρὸ ἐνός ἔτους καὶ πλέον, μό- λης καὶ μετὰ βίας καταβαίνει μέχρι τοῦ ἀγροκηπίου, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ βράχου του. Ἐκεῖ - ὑψηλὰ, τὸ σπιτάκι του ὀμοιάζει μὲ κλω- βίον, κρεμασμένον εἰς τὸν τοῖχον ἀπὸ ἕνα καρφί. Εἶνε ἀπλοῦν ἰσόγειον μὲ δύο πα- ράθυρα, μὲ μίαν θύραν, καὶ μὲ στέγην ἀπὸ κόκκινα κεραμίδια. Κάτωθεν τοῦ ἀνδρόν, τὸ χωρίον εἰς βάθος, ἐν ποτά- μιον εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν μέτρων, καὶ ἀπέναντι, μακρὰν, μία σειρά κυματοει- δῆς ὁρέων, τὴν πρωίαν μαύρων, τὴν ἐ-

«Ἐξήταξε τὰς σπανίας πέτρας δι' ἐνός μεγάλου φακοῦ. (Σελ. 292, στήλ γ'.)»

σπέραν ἰσχυρῶν. Τὸ ἀνδρόν αὐτὸ ἦτο συγχρόνως κηπὸς ὀπωροφόρων, λαχανό- κηπος καὶ ἀνθῶν. Ὡς λαχανόκηπος, εἶχε μίαν σεβαστὴν πρασιὰν ὀξαλίδος (ξυ- νή θ ρ α ς), μερικὰς κράμβας καὶ ὀλίγα καρότα ὡς κηπὸς ὀπωροφόρων, δύο ἀ- χλαδιές, τρεῖς κερασιές, μίαν δαμασκη- νέαν, ἡπλωμένην ἐπὶ τοῦ βράχου, καὶ ἕνα κλημά ἀμπέλου· τέλος τὰ ἀνθὴ ἀντεπρο- σωπεύοντο, τὴν μὲν ἀνοιξὶν ἀπὸ ἕνα με- γάλον θάμνον βιολέττας, τὸν δὲ χειμῶνα ἀπὸ μίαν ἀγριοστριανταφυλίαν.

Ἀπὸ τὰ δύο παράθυρα τοῦ οἰκίσκου, τὰ βλέποντα πρὸς τὸ ἀνδρόν, τὸ μὲν ἐφώτιζεν ἐν εἶδος μαγειρείου - ἐργαστη- ρίου, τὸ δὲ ἄλλο ἐν δωμάτιον ἐπίσης πα- ράδοξον ἀλλὰ πολὺ ποικιλώτερον, ὅπου ὑπῆρχον ἀναμῖξ ἡ ὀρυκτολογικὴ συλλο- γή, μία σιδερά κλίνη, μία θρυινη τρά- πεζα, ἐν ψάθινον ἀνάκλιτρον καὶ ἐν ἐρ- μάριον ὑαλόφρακτον, - οὕτως ὥστε ἡδύ- νατό τις νὰ το ὀνομάσῃ κατὰ βούλησιν καὶ κατ' ἐκλογὴν: σπουδαστήριον, αἰθου-

σαν, ἐστιατόριον, κοιτῶνα καὶ μουσεῖον. Ἐδῶ εἶχε ζήτησὶ ὁ γέρον ὀρυκτολόγος, καὶ ἐδῶ ἐγήρασκε μόνος καὶ ἤρμος, ὡς ἀσκητής, μελετῶν, καταγιγνώσκων νυχθὴ- μερὸν μὲ τὰς ἐπιστημονικὰς συλλογὰς του. Ἐξήταζε τὰς σπανίας πέτρας δι' ἐνός μεγάλου φακοῦ, τὰς κατέγραφε καὶ τὰς ἐπέγραφε μὲ μίαν παλαιὰν γραφίδα, ἐδέχετο τοὺς συναδέλφους τοῦ ἐπιστήμο- νας, γεωλόγους καὶ ὀρυκτολόγους, ὅσα- κὶς ἤρχοντο εἰς τὸ χωρίον χάριν μελετῶν, καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου, τὰς καθημερινὰς ἐπισκέψεις πέντε περισσεύων, τῶν ὁποί- ων εἶχεν ἐλκύσῃ τὴν φιλίαν, καὶ τὴν ἀ- νενέονε συνεχῶς δι' ἀφθόνων προσφορῶν σίτου καὶ κυμίνου ὀρεκτικοῦ. Εἶχεν ὅμως καὶ μίαν φίλην, μικράν, πολὺ μικράν, ἀλλ' ἀκόμη πλέον πτωχὴν καὶ πλέον ἐ- ρημον ἀπὸ αὐτόν.

Ἦτο ἀνοιξίς. Τὰ τρυφερά φύλλα τῶν δένδρων εἶχαν κάμῃ πλέον τὴν ἀπόφα- σιν νὰ διασχίσουν τὰ μπουμπούκια τῶν, καὶ οἱ χρυσοκάνθαροι νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς γῆς. Παντοῦ τὸ πράσινον ἤρχισε νὰ κυριαρχῇ, καὶ ὁρεῦς ἐλῦτρων ἠκούετο ἀκαταπαύστως ἐπὶ τῆς γλῶσσης. Naί, βεβαιότατα, ἦτο ἀνοιξίς, καὶ μα- λιστα Πάσχα. Ὁ οὐρανὸς ἐξετείνετο ἀ- νέφελος, ὁ ἥλιος ἀνέτελλε θαυμάσιος, καὶ μαζί μὲ τὸ φαῖδρον ἄσμα τῶν πτη- νῶν, ἀντήχουν ἐν συναυλίᾳ ὅλοι οἱ κώ- δωνες τῶν πέριξ γαῶν ἢ καὶ ναίσκων.

Ὁ κύριος Φραντζῆς, καθήμενος ρεμ- θώδης εἰς τὸ ἀνδρόν του, - ἡ ἄς τὸ λέ- γομεν κηπάριον, ἀφ' οὗ εἶχε καὶ τόσας ἀξιώσεις, - ἀνεπόλει τὰς κωδωνοκρου- σίας, τὰς ὁποίας ἤκουε, πότε πλησίον καὶ πότε μακρὰν, πότε τὴν πρωίαν καὶ πότε τὴν ἑσπέραν, πότε πρὸς ἀνατολὰς καὶ πότε πρὸς δυσμὰς, τότε ποῦ διέσχίζεν ἀκούρατος τὰ βουνὰ καὶ τοὺς κάμπους... Συγχρόνως ἤκουε μὲθ' ἡδονῆς τὸ ἄσμα τοῦ κορυδαλοῦ, τοῦ πιστοῦ τούτου φίλου τοῦ ἡλίου, ὁ ὁποῖος ἐξυπνᾷ ὅταν ὁ ἥλι- ος ἀνατέλλῃ καὶ κοιμᾷται ὅταν ἐκείνος δύνῃ, καὶ ὁ ὁποῖος, τὴν ὥραν ἐκείνην, ἀ- νίπτειτο ψάλλον πρὸς τὰ ὕψη, πρὸς τὸν ἥλιον, πρὸς τὸ φῶς.

Ἐξαφνα, ζωηρὸν, πηδηκτὸν βῆμα πε- δίων, ἐπὶ τῶν ἄνω τελευταίων βαθμίδων τῆς κλίμακός του, τὸν ἔκαμε νὰ στραφῇ, καὶ ἀμέσως κοράσιον δωδεκαετὴς ἐπαρου- σιάσθη παρὰ τὸ διάζωμα τοῦ κηπαρίου, ὅπως πουλάκι, τὸ ὁποῖον ἐρχεται δὲν εἰ- ξεύρεις ἀπὸ ποῦ. Ὅταν ἡ μικρὰ κόρη καὶ ὁ γέρον ἐκντάρχησαν, ἐκείνη ἐγέ- λασεν, αὐτὸς ἐχρημάτισεν, - ἀπὸ τὴν ἰδίαν φιλικὴν ἀγαλλίασιν καὶ οἱ δύο. Ἐν τούτοις δὲν ἦτο παρὰ ἡ μικρὰ ὑπερέτρια τοῦ κάτω ἀγροκηπίου, - μόνον ποῦ ἐφο- ροῦσε σήμερα τὰ καλά της, τὰ ἐορτάσι- μα: φουστανάκι πράσινον, ποδιάν μαύρην, σαλάκι κόκκινον, καὶ μίαν χαριτωμένην σκουφίσταν ἄσπρην, μὲ πούλιες χρυσές.

Ἀλλὰ τί δροσερὸν ποῦ ἦτο τὸ στοματά-

κι της, καὶ τί γλυκὰ τὰ ματάκια της, - τὰ ματάκια γαλανὰ, τὸ στοματάκι κατα- κόκκινον.

—Σὺ εἶσαι, Χρυσούλα; Καλῶστην! Καλημέρα, παιδί μου. Μοῦ ἔρχεσαι μα- ζὶ μὲ τὰς καμπάνες, μαζί μὲ τὸν ἥλιο, μαζί μὲ τὸν κορυδαλὸν.

—Ἐγὼ εἶμαι, κύριε Φραντζῆ. Κα- λημέρα σας, καὶ καλὸ σας Πάσχα.

—Καὶ τοῦ χρόνου, παιδάκι μου, νὰ ζήσης. Τὴ καλὴ ποῦ εἶσαι, νὰ θυμῇς τὸ γέρον σου φίλο πρωί - πρωί.

—Καὶ μποροῦσα νὰ σὰς ξεχάσω, σή- μερα τέτοια μέρα;

—Ἀλήθεια, ξεύρεις ποῦ σήμερα εἶ- ναι ντυμένη σὰν ἀρχοντοπούλα; Καὶ φαί- νεται πολὺ χαρούμενη.

—Φαίνομαι καὶ εἶμαι... Ἐγὼ μιά χαρά, ἀλήθεια, μιά χαρά...

—Μὰ γιατί;

—Γιατὶ σὰς φέρνω ἕνα αὐγὸ... τὸ αὐγὸ τοῦ Πάσχα, καὶ ξέρω πῶς θὰ σας εὐχαριστήσῃ πολὺ - πολὺ...

—Μπα, τὴν καλὴ μου τὴ μικρούλα! ἐπιθύρσεν ὁ γέρον ὀρυκτολόγος, μὲ φωνὴν τρέμουσαν καὶ μὲ δάκρυ ὑπὸ τὰ βλέφαρα.

—Ναί, τὸ αὐγὸ τοῦ Πάσχα. Τὸ ἔχω ἐδῶ, ἐστὶν τσέπη τῆς ποδιάς μου... Ἄν τὸ βρῆτε τί εἶνε... Μὰ πρῶτα, πῶς ἐκοιμήθηκατε ἀπόψε; Ἦλθαν τὰ πε- ριστέρια;... Θέλετε τίποτα;

—Ὅχι, ὄχι, εἶμαι λαμπρά. Μὰ ποῦ εἶνε τέλος πάντων τὸ αὐγὸ μου;

—Ἄν τὸ βρῆτε, ἂν τὸ βρῆτε... πῆς τε τί εἶνε! Μὰ ὄχι, δὲν θὰ τὸ βρῆτε ποτέ, δὲν θὰ μπορέσετε νὰ τὸ βρῆτε. Τοῦ κό- κου θὰ σὰς ἔκαμνα νὰ κουράσετε τὸ κα- τμένο τὸ κεφάλι σας, ποῦ ἔχει τόσα καὶ τόσα πράγματα μέσα. Θὰ σὰς τὸ δώσω, ἀλλὰ γιὰ πληρωμὴ θέλω νὰ μὲ φιλήσε- τε - καὶ μπροστὰ μάλιστα.

Καὶ ἡ Χρυσούλα ἐκίνησε πρὸς τὸν γέ- ροντα τὸ χαριτωμένον της προσωπάκι, τὸ ὀλίγον μαυρισμένον ἀπὸ τὸν ἥλιον, ἀλλὰ δροσερὸν, γελαστόν, πλήρες ἀγάπης. Ἐ- κείνος τὸ περιέβαλε μὲ τὰ δύο μεγάλα γερωνικά του χέρια, καὶ τρέμων ἀπὸ συγ- κίνησιν πατρικὴν, ἀπέθεσε τὰ χεῖλη του ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ μετώπου.

—Καὶ τώρα, τ' αὐγὸ σας γρήγορα, ἔ. κύριε Φραντζῆ; Σὰς ἔκαμα πολλὰ νάζια καὶ ἡ δουλειὰ ἐπῆγε εἰς μάκρος. Φαντά- ζομαι τί ἀνυπομονητρία θὰ ἔχετε.

Ἡ Χρυσούλα ἀπέσυρε τέλος πάντων τὸ χεράκι της ἀπὸ τὴν τσέπην τῆς πο- διάς της, ὅπου τὸ εἶχε χωμένον τσέσην ὦραν, καὶ ἔτεινε πρὸς τὸν γηραιὸν της φίλον μίαν παράξενον πέτραν στρογγυ- λήν, ἥ ὁποία εἶχε τὸ μέγεθος καὶ περί- που τὸ σχῆμα αὐγοῦ ὀρνίθου μικροῦ. Ὁ κ. Φραντζῆς τὴν ἤρπασε μὲ ἐκπληξιν, μὲ χαράν, μὲ σπουδὴν λαίμαργίαν, ἀ- πληστίας παιδικῆς.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΦΑΣΟΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Θ'.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΜΕ ΕΝΑ ΝΙ

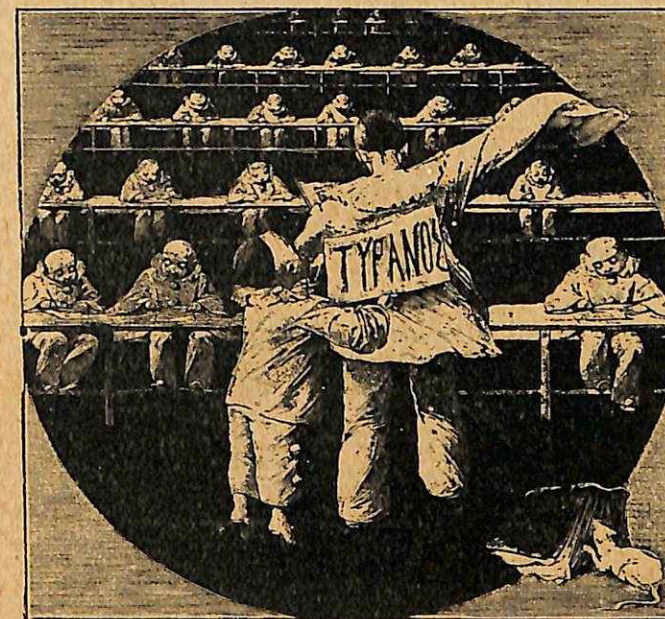
Ὁ Θεὸς ἐλυπήθη τοὺς γονεῖς τοῦ Φασουλάκη, καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγες ἡ- μέρες ἐγίνε καλὰ καὶ ξαναπῆγε μὲ τὰ δέλφια του εἰς τὸ Σχολεῖον. Δὲν ἀ- φισεν ὅμως κανὲν ἀπὸ τὰ ἐλαττώματά του. Ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε φαγᾶς, ὀκνηρός, ἀμελής, ἄτακτος.

Μίαν ἡμέραν ὁ κύρ Δάσκαλος τοῦ λέγει:

—Φασουλίδη! ἔ, Φασουλίδη! νάχωμε καλὸ ρώτημα, ποῦ εἶνε ἡ γραμ- ματικὴ σου;

—Ἡ γραμματικὴ μου; Ἀμέσως!

Ὁ Φασουλάκης ψάχνει, ἀλλὰ ποῦ νὰ εὕρῃ Γραμματικὴ!.. Ποιὸς το ἔρει ποῦ τὴν ἐπέταξε ἡ ποῦ τὴν ἐδέχασε. Ἀλλὰ δὲν ἀνησυχεῖ καθόλου ἀπὸ ὅλα του τὰ βιβλία, ἴσια - ἴσια τὴ Γραμματικὴ συχαίνεται περισσό- τερο. Οὔτε ποῦ θέλει νὰ τὴν ἀκούσῃ Ἀμελής, βλέπετε...

—Καλὰ λοιπόν! τοῦ λέγει ὁ κύρ - Δάσκαλος. Ἀφ' οὗ χάνης ἔτσι τὰ βιβλία σου, τὸ μεσημέρι θὰ μείνης νηστικός. Τώρα προσοχή. Θὰ γρά- ψετε ὅλοι κ α θ' ὕ π α γ ὀ ρ ε υ σ ι ν.

Ὁ Δάσκαλος ὑπαγορεύει, καὶ οἱ μικροὶ Φασουλάκιδες γράφουν. Εἶνε μιά χαρὰ νὰ τους βλέπῃ κανεῖς μὲ τί τάξι κάθονται, καὶ μὲ τί προσοχὴ ἀκούουν καὶ γράφουν.

Μόνον ὁ μικρὸς Φασουλάκης δὲν κάμνει τίποτα. Εἶνε καὶ χολιασμένος γιὰ τὴ δικαία τιμωρία ποῦ του ἐπέβαλαν, καὶ τα ἔχει μὲ τὸν Δάσκα- λο. «Τύραννος! σωστὸς τύραννος αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος!» συλλογίζεται. Διὰ τοὺς ἀμελεῖς μαθητὰς, βλέπετε, πάντα ὁ Δάσκαλος εἶνε τύραννος.

Ὁ Φασουλάκης σηκώνεται ἀπὸ τὴ θέσι του κρυφά, πέρνει ἕνα μεγάλο χαρτί, γράφει ἐπάνω μὲ μεγάλα γράμματα ΤΥΡΑΝΟΣ (μὲ ἕνα Νι ὁ ἀ- νορθόγραφος!) καὶ σιγά-σιγά, πηγαίνει ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸν Δάσκαλο, καὶ ἐκεῖ ποῦ ὑπαγόρευε, τοῦ το κολλᾷ εἰς τὴ ράχη του!

Ἐν ᾧ ὁ Φασουλάκης ἔκαμνε αὐτὴ τὴν ὠραία δουλειά, ἕνας ποντικός ἔκαμνε καὶ αὐτὸς τὴ δική του. Εἶχεν εὕρῃ, παραπεταμένη σὲ μίαν ἄκρην τὴ Γραμματικὴ τοῦ Φασουλάκη, καὶ σιγά-σιγά, γρίτσι-γρίτσι, τὴν ἐρο- κάνιζε. Περίεργον πράγμα! ὁ ποντικὸς νάγαπᾷ τὴ Γραμματικὴ, περισσό- τερο ἀπὸ τὸ Φασουλάκη. Μὰ ἐννοία σας, γιατί θὰ τιμωρηθῇ καὶ αὐτός, ὅπως θὰ τιμωρηθῇ καὶ ὁ Φασουλάκης.

Μεθαύριο θὰ ἰδῇτε.

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΕΝΣΤΙΚΤΟΝ

Ἡ Λευκοθέα Στενοκεφάλου ἦτο γηραιά δεσποινίς, πλουσία, καυνοῦσα εἰς τὸ Παρίσι καὶ ἔχουσα ὡς τινεστροφὸν τῆς μοναξιάς της μίαν μικρὰν . . . τίγγιν.

Ποῦ την ἡδρε; θὰ ἐρωτήσετε. Ἰδοὺ: ὁ ἀνεψιὸς της, ἀξιωματικὸς τοῦ Ναυτικοῦ, τῆς εἶχε φέρῃ τὸν σκύμνον, τοῦ ὁποῦ εἶχε φονεύσῃ τὴν μητέρα, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς εἰς Γαλλίαν ἐπανόδου τοῦ.

Καθὲς ἄλλος ἀπὸ τὴν δεσποινίδα Στενοκεφάλου, θὰ ἐσχάριζε τὴν μικρὰν τίγγιν εἰς τὸν Ζωολογικὸν Κήπον· ἀλλ' ἡ καλὴ ἀγαθὴ Λευκοθέα, μὴ ἔχουσα ἄλλο τι διὰ νὰ ἐπασχολῇται, ἀπεφάσισε νὰ παλάξῃ τὸ ἄγριον ἐκεῖνο πλάσμα ἀπὸ τὰ φυσικά του ἐνστικτα, νὰ τὸ ἐξημερώσῃ καὶ νὰ τὸ ἐκπολιτίσῃ: τὸ οὐθότης λοιπὸν καὶ τὸ ἐάπτεισι Λιλίαν. Ἄν ἐβλέπατε

κάθε πρωὶ τὴν Λιλίαν νὰ πίνῃ ἡσυχα τὸ παχὺ της γάλα, δὲν θὰ ἐφαντάζεσθε ποτὲ ὅτι ἔχετε ἐμπρὸς σας ἀπόγονον τῶν ἀγρίων ἐκείνων αἰλουροειδῶν, τῶν αἰμοέρων θηρίων, αἱ ὠρυγαὶ τῶν ὁποίων παραλύουσιν ἐκ τοῦ τρόμου τοὺς Ἰνδοὺς. Τὸ γλυκὺ της ἥθος, οἱ ἀθόλοι της ὀφθαλμοί, οἱ ὠραῖοί της τρόποι, τὸ μεταξὺ τῆς περιλαίμιον, τῇ ἐδίδον ὅψιν μᾶλλον γάτας μεγάλης χαϊδεμένης καὶ εἰρηνικῆς.

Ἡ Λιλίαν, μὴ βλέπουσα ποτὲ ἄλλους θνητοὺς ἐκτὸς τῆς δεσποινίδος Στενοκεφάλου καὶ τῆς γράϊας θαλαμηπόλου της, δὲν ἤσθανετο χαμνίαν κλίσιν πρὸς τὸν ἀνθρώπινον κρέας· καὶ ὅταν ἀκόμη ἐγλυφον εὐλαβῶς τὴν μεμβρανώδη χεῖρα τῆς κυρίας της, ποτὲ δὲν θὰ ἐσυλλογίζετο νὰ της δώσῃ καὶ καμνίαν δαγκαματιάνα.

Τὸ παχὺ γάλα, ἡ γλυκεῖα θερμότης καὶ ἡ μακαρία ἀνάπαυσις ἤρκεσαν μὲ τὸ παραπάνω διὰ τὴν εὐτυχίαν της, μέχρι τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν, σκαλίζουσα κρυφίως εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἀνεκάλυψεν ἕνα πρᾶγμα κόκκινον μέσα εἰς ἕνα χαρτὶ κίτρινον. . . Ἡ Λιλίαν δὲν εἶχε ἰδῇ ποτὲ μπιφτέκι, παρὰ ἀγνώριστον, εἰς κατάστασιν σκληροδέρματος ἀπὸ τὸ ψήσιμον· διὰ τοῦτο δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ μαντεύσῃ καὶ ἡμποροῦσε νὰ εἶναι τὸ κόκκινον καὶ λαχταριστὸν ἐκεῖνο πρᾶγμα. Ἡ ὀλὴλῃσε νὰ μάθῃ, ἐπήδησεν εἰς τὸ ἐρμάρι. ἐσήκωσεν ελαφρὰ τὸ χαρτίον καὶ ἐμύρισε. . . Τότε ἡσθάνθη μίαν φρικίαν λαιμαργίαν, ἡ ὁποία τὴν ἐξέπληξεν, — ὅταν ἡ ἀφίξις τῆς μαγειρίσσης τὴν ἔτρεψεν εἰς φυγὴν.

Ἀλλ' ἡ ἀπόπειρα ἐκείνη διήνοιξεν εἰς τὴν Λιλίαν νέους ὁρίζοντας! Ἐγινε νευρική, ἀνήσυχος, μελαγχολική· ἡ ἡρεμία εὐτυχίας της ἐτελείωσε, τῶρα ποῦ ἡ ξυρεὺν ὅτι της εἴλεψε κάτι τι: τὸ ὠμὸν κρέας!

Μίαν ἡμέραν, ἐν ᾧ ἡ δεσποινὶς Στενοκεφάλου ἔρραπεν ἕνα λαιμοδέτην πλεῖστον τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου, ἐξ ἀπρο-

σεξίας ἐνέπηξε τὴν βελόνην ἀρκετὰ βαθεῖως εἰς τὸν δάκτυλόν της. Ἀὐ! Μόλις ἀφῆκε τὴν κραυγὴν τοῦ πόνου, καὶ ἡ Λιλίαν ὀρμῇ καὶ γλύφει μὲ προθυμίαν τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον ἐσταζεν ἀπὸ τὴν πληγὴν. Ἡ δεσποινὶς Στενοκεφάλου, μὲ ὀφθαλμοὺς δακρυομένους, συγκινημένη ἀπὸ τὴν εὐγένειαν τοῦ ζώου, ἀνακράζει: «ὦ τὸ χρυσό μου!» Ἀλλὰ δὲν εἶχε τελειώσῃ, καὶ . . . μέγα μέρος τοῦ δακτύλου της εἶχεν ἀποκοπῇ καὶ εὐρίσκετο εἰς τὸν λαρυγγα τοῦ «χρυσό της», μόνον δὲ ὁ Θεὸς ἤξευρε τί θαπεγνίον ἡ καλὴ ἀγαθὴ Λευκοθέα, ἂν ἐκείνη τὴν στυμνὴν δὲν ἐκτυποῦσε τὸ ὠρολόγιον καὶ δὲν ἔτρεπεν εἰς φυγὴν τὴν Λιλίαν, διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου, ἐντρομον καὶ ἀπαγούσαν ὀλόκληρον φάλαγγα τῆς κυρίας της!

Ἡμερον ἡ Λιλίαν εἶνε κλεισμένη εἰς τὸ θηριοτροφεῖον, καὶ καταράται τὴν παραφοράν της, ἡ δὲ Λευκοθέα Στενοκεφάλου ὀργνετὰ πικρῶς τὰ διαψεύθεντα της ὄνειρα καὶ . . . τὸν ἀπόντα της δάκτυλον.

ΟΙ «ΜΙΚΡΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ»

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΙΣ

[Παρὰ τοῦ Ἑθνικοῦ Ὑμνου, ἐνὸς ἐκ τῶν ἐνθουσιωδέστερων φίλων τῆς Διαπλάσεως, ἐλάθωμεν τὴν κατωτέρω ἐνδιαφέρονσαν ἐπιστολήν:]

★★★ 28 Ἰουλίου, 1900.

Φίλη, Διάπλασις,

Πρὸ τινων ἐτῶν, ἀγαπητός σου φίλος, — ἐννοῶ τὸν Χαλασίδην Κόσμον, — ἔσχε τὴν ὥραίαν καὶ πρωτότυπον ιδέαν νὰ συστήσῃ εἰς τοὺς φίλους σου τὴν ἰδρυσιν παιδικῶν Συλλόγων πρὸς διάδοσιν σου. Ἡ σύστασις τοῦ αὐτοῦ περιετὸν νὰ σου ὑπεθυμίσω μετὰ ποίου εὐγενούς καὶ εὐκρινούς ἐνθουσιασμοῦ ἐγένετο δεκτὴ ἐν τῷ εὐρεῖ μας κύκλῳ. Οἱ Ἑλληνόπαιδες διακρίνονται διὰ τὰ εὐγενῆ τῶν αἰσθημάτων, καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ δὲν ἐκώφευσαν εἰς τὴν σειρηνηκὴν φωνὴν σου, ἀλλ' ἐκαλλιέργησαν τὴν πρότασιν τοῦ ἀγαπητοῦ σου ἐκείνου πλασιμάτου φίλου, καὶ ἰδρύθησαν οὕτω πολλοί, πλείστοι καὶ παικιδόνομοι Σύλλογοι. Ἀλλὰ, δυστυχῶς, τὸ εἶδὲν ἔγκειται ἐν τῷ πολλῷ! . . . Οἱ Σύλλογοι οὗτοι, ἀποτελέσματα ἄλλως τε ἐνθουσιασμοῦ μεγίστου καὶ ἀγάπης πρὸς σὲ ἐνθέρμου, μὲς ὠφέλησαν ὅσον ἤλπιζες; ἡκολούθησαν τὸ πρόγραμμά των, τὰς ὑποσχέσεις των μέχρι τέλους; ἐφάνησαν ἀντίκειν τῶν ἐλπίδων καὶ εὐχῶν μας; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα. Μερικοί, εἶνε ἀληθῆς, εἰδεῖσαν ζῆλόν τινα, ἀλλ' οἱ περισσότεροι περιορίσθησαν μόνον εἰς πομπώδη ἀγγελίαν τοῦ Προέδρου. Δὲν ἐννοῶ μὲ τὰς ὁλίγας πικρὰς ταύτας σκέψεις μου νὰ περιάω τοὺς κ. κ. Προέδρους, μὲ τινὰς τῶν ὁποίων ἔχω τὴν τιμὴν νὰ συνδέωμαι διὰ στενοτάτης φιλίας, ἀρ' οὐ καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀποτελῶ μέλος ἐνὸς τοιούτου Συλλόγου, εὐρισκόμενον κατὰ τὰς πληροφορίες μου ἐν τῷ διαλύεσθαι. Σοὺ το γράφω ἐκ φίλου καλῆς γνώσεως, ἁπλῶς διὰ νὰ παρακινήσω τοὺς φίλους σου νὰ σκεφθῶμεν ἀπὸ κοινού διὰ τὴν ἐκ θεμελίωσιν μεταρρυθμιστῶν των.

Προτείνω λοιπὸν τὴν καθάρτησιν τῶν πολλῶν Συλλόγων καὶ τὴν ἰδρυσιν ἑνὸς μόνου, καὶ ὑπὸ στιβαρὰν ἀνδρικὴν προεδρίαν συνεργάτου σοῦ τινος, τοῦ ἀγαπητοῦ κ. Φαίδωνος λ. χ., μὲ μικρὰν τινα συνδρομὴν τῶν μελῶν. Πόσον θὰ εὐδωσῇ οὕτω ὁ Σύλλογος φανερόν, ἀρκεῖ νὰ σοῦ πῶ, ὅτι διὰ τῶν εἰσπραξέων του θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐγγραφῇ ἀπόρους δωρεάν — πρᾶγμα τὸ ὁποῖον οὐδεὶς,

νομίζω, τῶν σημερινῶν Συλλόγων ἔκαμε συστηματικῶς. Τὸ ζήτημα ἄλλως τε εἶνε νὰ μάθωμεν τὴν γνώμην τῶν φίλων σου διὰ τὴν ἰδρυσιν τοιούτου Συλλόγου, κατόπιν δὲ σκεπτόμεθα περὶ τῆς ἀποτελεσματικῆς λειτουργίας του. Ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι τῆς ιδέας ὅτι οἱ Σύλλογοι μὲ τοιαύτην τινὰ ἀναδιοργανώσιν, θὰ δυνάμει νὰ ἐτελείωσιν τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκουν, οἱ δὲ σημερινοὶ πρέπει νὰ θεωρηθῶν πράγματα παιδικὰ, πρόσκαιρα, ἀνέκτα μεγάλου λόγου.

Οἱ Ἀγγλόπαιδες, φιλότατοι, διὰ τοιούτων μόνον Συλλόγων κατάρθωσαν, νὰ παραγάγουν μέχρις ἀπιστεύτου βαθμοῦ τὸ ἀγαπητὸν των περιοδικὸν «Little Folks». Πιστεύω νὰ το ἔγερς, καὶ θὰ εἶδες βέβαια τὴν μεγάλην του πολυτέλειαν: τὸ χαρτὶ πολὺ — πολὺ ὠραῖον, αἱ εἰκόνες ἄφθογοι, ὁλοσέλιδοι, χρωματισταί, τὰ πάντα ἔξοχα. Εἶμαι ἀπὸ πολλοῦ συνδρομητὴς τοῦ «Little Folks» καὶ σε βεβαιῶ, παρακολούθῃ μὲ κἀποὶαν ἐξέλιαν, φίλη μου, τὰς καταπληκτικὰς προόδους του· διατὶ λοιπὸν, παρακαλῶ, νὰ μὴ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν εὐγενεστάτην φιλοδοξίαν νὰ καταστήσωμεν τὸν ἀγαπητὸν μας περιοδικὸν ἐφάρμιλλον τῶν Ἑυρωπαϊκῶν; — ἐννοῶ ὡς πρὸς τὴν πολυτέλειαν καὶ τὸ πλήθος τῶν σελίδων, διότι ὡς πρὸς τὴν ὕλην εἶσαι ἀπαρχμύλλος. — Τάχα ἐκεῖνοι ἀγαποῦν περισσότερο τὸ «Little Folks» ἢ δὲν θέλω νὰ το πιστεύσω. . . . Τὸ ὄνειρόν μας ἂς εἶνε Διάπλασις μεγάλη. Ἄς πάρωμεν ὀλίγον ἀέρα, διότι πλησιάζομεν νὰ πάθωμεν ἐξ ἀσφυξίας! Ἡ ἀγάπη, λέγει ὁ Βίκτωρ Οὐγὼ, εἶνε ὁρσὶς: τὰς ἐλπίδας μας ἂς ἔχωμεν εἰς τοὺς Συλλόγους.

Αὐτοὶ θὰ καταστήσουν τὸ ὄνειρον πραγματικόν. Μίαν ιδέαν ρίπτω ἐς πρὸς τοὺς Συλλόγους. Ἡ πραγματοποίησις της, ἂν ἡ ιδέα εἶνε καλὴ, ἀφίεται πλέον εἰς τὴν ἀγάπην τῶν Ἑλληνόπαιδων σου. Παῦλο.

Μυρίους ἡσπασμούς.

Ἑθνικός Ὑμνος

Σημειώσεις. Ἡ Διάπλασις, καίτοι φρονεῖ ὅτι πολλοὶ τῶν Μικρῶν Συλλόγων ἔπραξαν μετὰ ζήλου τὸ κατὰ δύναμιν, καὶ ἐνέγραψαν ἀπόρους, καὶ δηκτικὰν τὴν ἐγγραφὴν ἄλλων, καὶ ἐξέσπασάν κτλ. κτλ. — διὰ τὰ ὅποια πολλάκις ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην της, — οὐχ ἦσαν νομίζω ὅτι ἡ πρότασις τοῦ Ἑθνικοῦ Ὑμνου εἶνε ἀξία προσοχῆς καὶ συζητήσεως, δημοσιεύει δὲ σήμερον τὴν ἐπιστολήν του, διὰ νὰ κοσμήσῃ τὰς γνώμας τῶν φίλων της.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ πόθος τοῦ Τοῦτο.
— Ἀχ! πῶς ἤθελα νὰ ἦμουν δίδυμος!
— Καὶ γιατί;
— Γὰρ νὰ στέλλω τὸν ἀδελφόν μου ἐς τὸ σχολεῖν, καὶ νὰ καθομαι ἐγὼ ἐς τὸ σπίτι.

Ἐστὴν ἀπὸ τὸ Κεντρί

Διάλογος.

— Μαμμά, ποῦ εἶνε τὸ στομάχι μου;
— Γιατὶ ρωτᾷς;
— Γιατὶ μοῦ πονεῖ.

Ἐστὴν ἀπὸ τῆς Κίχλης [Ε]

Ὁ Τάκης βλέπει τὴν ἀδελφὴν του Φιγὴν νὰ καταγίνεται διὰ νὰ ξεμπερδεύσῃ ἕνα κουβάρι.
— Τί κάμνεις ἐκεῖ τὴν ἑρῶν;
— Τί κάνω; νὰ γυρεύω τὴν ἀκρὴ τῆς κλωστής.
— Περριτὸ, Φιγὴ μου, νὰ παιδεύσῃς, γιατί τὴν ἐκοψα ἐγὼ τὸ πρωί.

Ἐστὴν ἀπὸ τῆς Βίλκωνος Φιλίας.

ΑΠΟ 1ης Σεπτεμβρίου, τὸ Γραφεῖον τῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν μεταφέρεται εἰς τὴν ὁδὸν Πατησίων ἀρ. 11 β, παρὰ τὰ Χαντεῖα.

Εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν μετοικεῖ καὶ ὁ εἰδικὸς λαρυγγολόγος-ὠτολόγος-ἰατρός κ. Μεγαλὴ Π. Παπαδόπουλος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΜΑΣ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ

ΛΟΠΙΟΝ. καθὼς βλέπετε εἰς τὴν εἰδοποίησιν τῆς πρώτης σελίδος, ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου τὸ Γραφεῖόν μας μεταφέρεται εἰς τὴν ὁδὸν Πατησίων, ἀρ. 11^β παρὰ τὰ Χαντεῖα.

Ἡμεῖς οὖν τὰ παῖδιά εἶνε ὀλίγον περιέργα, καὶ θὰ μ' ἐρωτήσουν: «Διατὶ ἀφίενε τὸ Γραφεῖόν, τὸ ὁποῖον εἶχες τόσα χρόνια καὶ τὸ ὁποῖον ἐνέθελπες τόσον πολὺ; Μήπως σ' ἐπίασεν ἡ μαγία τῶν Ἀθηναίων ποῦ ἀλλάζουν στίτι κάθε χρόνον, διὰ νὰ εὐρίσκουν τὸ . . . χειρότερον;» Ὁχι, παῖδιά μου, καμμία μαγία δὲν μ' ἐπίασεν, οὐτε συμπερίε, εἰς ἐν περιοδικὸν νὰλλάξῃ Γραφεῖόν οὔτε θὰ ἀφίνα ποτὲ αὐτό, τὸ ὁποῖον εἶχε ἐξ ὀλόκληρου χρόνον, ἂν δὲν με ἡγάγκαζαν νὰ το κάμω. Ὁ ἀποδεδειγμένος, ὁ ὁποῖος μέχρι τοῦδε ἐνοικίαζε τὴν οἰκίαν του μὲ τὸν χρόνον καὶ κατὰ πατώματα, — ἐγὼ εἶχα τὸ ἐπάνω, — εὐρεν ἄνθρωπον νὰ τὴν ἐνοικιάσῃ ὀλόκληρον καὶ διὰ δέκα χρόνια. Ὡστε, βλέπετε, ἡ μετοικεσία μου ἦτο ἀναπόφευκτος.

Εὐτυχῶς — κάθε ἐμπόδιο σὲ καλὸ, — τὸ νέον στίτι, τὸ ὁποῖον ἐπίασα, εἶνε πολὺ καλλίτερον καὶ πολὺ κεντρικώτερον, ἀρ' οὐ εἶνε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁδοῦ Πατησίων, καὶ δύο βήματα μόνον ἀπέχει ἀπὸ τὰ Χαντεῖα καὶ ἀπὸ τὴν Πλατείαν τῆς Ὀμονοίας. Ἐντόπιον καὶ ἐξοικὸν θὰ μ' εὐρίσκουν ευκολώτατα. Ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ εἴπω αὐτό: ἔθευρα ὅτι καὶ εἰς τὴν ἀκρὴν τῆς πόλεως νὰ ἐπὶ γαίαν, πάλιν θὰ ἤρχεσθε πρὸς με. Τὸ ζήτημα σήμερον εἶνε ἄλλο. Καὶ ἰδοὺ:

Τὴν προσηχὴ ἐβδομάδα ὁ ἔγω κουβαλῶματα. Τὴν Πέμπτην καὶ τὴν Παρασκευὴν, ἴσα-ἴσα τὰς ἡμέρας τῆς διεκπεραιώσεως τοῦ φύλλου, τὸ Γραφεῖόν μου . . . θὰ περιπατῇ. Ὅθι ἡμπορέσω λοιπὸν νὰ ἐτοιμάσω ταχυδρομεῖον καὶ νὰ σας στείλω τὸ φύλλον ἐγκαίρως. . . . Χρ! οὐτε κ' ἐγὼ δὲν ἡ-ἐγὼ ἀκούμ. Καὶ διὰ τοῦτο, σὰς παρακαλῶ νὰ μὴ παραξενευθῇτε ἂν τὸ φύλλον τῆς προσηχῆς ἐβδομάδος τὸ λάβετε ἀργότερα, ἢ ἂν δὲν λάβετε καὶ αὐτοῦ διὰ νὰ ἔχετε δύο φύλλα μαζί τὸ μεθεπόμενον Σάββατον. Διότι, σὰς εἶπα, δὲν ἔθευρα ἀκούμ τι θὰ γίνῃ.

Πολὺ ὠραῖα ἐτελείωσε καὶ αὐτὴ ἡ πρότασις τοῦ Καρχαρίου τοῦ Φαλήρου, — μοῦ γράφει τὸ Φίλον τῆς Σηριῆς: — τῶρα ὅμως ἕνα ἄλλο θέλω νὰ σ' ἐρωτήσω: ἂν δύνανται καὶ μὴ συνδρομηταὶ νὰ δημοσιεύουν ἀγγελίας ἐπὶ πληρωμῇ. Διότι ἐγὼ ἔχω μερικοὺς φίλους γραμματοσυλλέκτας, οἱ ὁποῖοι, ὅταν εἶδον τὴν πρώτην πληρωρίαν, μὲ ἠρώτησαν ἂν ἐπιτρέπεται νὰ στείλουν καὶ αὐτοὶ μερικάς ἐπὶ πληρωμῇ. — Βεβαίως ἐπιτρέπεται εἰς πάντα καὶ δημοσιεύσῃ εἰδοποίησιν, ἀρκεῖ νὰ ἐν-ἐκπρὸς τὸν κύκλον μας. Διατὶ ὄχι; — Αἱ λέξεις ἡφαίστιο καὶ ἀβανιάρης ποῦ εἶδες εἰς τὸ λεξικόν, σφραῖνον συκοφαντία καὶ συκοφαντῆς.

Γέλια καὶ γέλια κάμνομεν ὅλοι, Κεντρί, [ΕΕ] — καὶ τὰ περισσότερα ὁ Ἀνακίας, — κάθε φορὰν ποῦ μας ἔρχονται αἱ μεγαλόσχημοι αὐταὶ ἐπιστολαί σου, μὲ τὰ ἀνέκδοτα καὶ μὲ τὰς γελοιογραφίας. Καθὼς εἶνε μάλιστα ἔτσι καθαρογραμμέναι καὶ κομψαί, μὰς φαίνονται σὰν γελοιογραφικαὶ ἡμερίδες, — ἀλλ' ἐξυπνότεραι ἀπὸ μερικάς τυπωμένας. — Μαλλιαροὶ ποιηταὶ ὀνομάσθησαν ἐκεῖνοι ποῦ γράφουν πράγματα ὀλωδιόλου τρελὰ καὶ ἀκαταλόγητα, ἢ δὲ ὀνομαστὰ ἐπαιλεῖται εἰς τὰ μα-μαρὰ μάλ्लια ποῦ ἔτρεφαν μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς.

Τέλος ἡξιώθημεν καὶ ἡμεῖς, — μοῦ γράφουν ἡ Πατριστὴς Λεωνίδης καὶ ἡ Λευκὴ τῆς Κα-καίλλης, — νὰ σου γράψωμεν μίαν ἐπιστολήν καὶ ἡ σου στείλωμεν μικρόν τι ποσὸν διὰ τὸν «Ἑλληνοπαιδῶν», τὸ ὁποῖον συνδρομασμεν ὡς ἔβης: κατεσκευάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν μας μικρὸν θέα-μα, τὸ ὁποῖον ὀνομάσκαμεν «Ἑλληνοπαιδα» καὶ ἐν τῷ ὁποῖον παρερρίσκονται οἱ γονεῖς μας, τὰ-μαρμα καὶ οἱ συγγενεῖς. Χθὲς τὸ ἐσπέρας ὡμίσαμε τὴν πρώτην παράστασιν καὶ συνηρο-ήμεν 2 δραχμάς, τὰς ὁποίας σοῦ ἐσωκλήσαμεν. Πῶς σου φαίνεται λοιπὸν ἡ ιδέα μας, ἀγαπητή

Διάπλασις; — Λαμπρά, ἔσχατος. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ κάμνουν οἱ μικροὶ καὶ τοὺς μεγάλους νὰ συνεισφέρουν ὑπὲρ τοῦ ἔργου μας. Μοῦ ἡ-ήρσε δὲ τόσον πολὺ, ὥστε τὴν συνιστῶ ἐγκαρδίως εἰς ὅλους μου τοὺς φίλους. Πρέπει νὰ τεθῇ καὶ αὐτὴ εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἐνεργειῶν μας. Τώρα ποῦ ἔρχεται χειμὼν, αἱ μικραὶ αὐταὶ οἰκογενεαὶ καὶ παραστᾶσαι εἰς τὰ σπῆτια, εἰμποροῦν νὰ ἐ-ἐνοικιάσῃ λαμπρά. Καὶ ἐν ᾧ θὰ σας διασκεδά-ζουν, θὰ σας ἐξασκῶν, θὰ σας διδάσκουν, (διότι ὅλα αὐτὰ τὰ κάμνει μία παράστασις,) συγ-χρόνως θὰ πλουτίζουσι καὶ τὸ Ταμεῖον τοῦ Ἑλλη-ληνοπαιδῶς. Εἰμπορεῖτε μάλιστα νὰ παριστάνετε ἐξαιρετὰ τὰς κομωδίας, τὰ δραμᾶτια, τοὺς δια-λόγους καὶ τοὺς μονολόγους ποῦ ἔχω δημοσιεύσῃ. Ἐμπρός, παῖδιά! νὰ προετοιμάζεσθε ἀπὸ τώρα.

Μιλῶ λοιπὸν, Ναυτοποῖλα, διὰ τὴν αἰτίαν τῆς μακρᾶς σου σιωπῆς, διὰ νὰ μὴ σὲ παραλῶθῃ ὁ ἱατρός τῶν Συνδρομητῶν. Τί κρίμα νὰ μὴ λάβω ἐγκαίρως τὴν ἐπιστολήν σου, διὰ νὰ ἰδῇ ὁ Καρχαρίου τοῦ Φαλήρου πῶς ρίπτουν τὰ . . . μαρμα! Ὅσον διὰ τὸ μυστήριον ἐκεῖνον, εἰ νὰ σοῦ εἴπω; καὶ ἐγὼ δὲν εἴθευρα! Φάσσα ἦτος; σκόπι-μον ἦτος; νεκρανάστασις ἔγεινε; ἀγνοῶ ἐντελῶς. Φαντάζω δὲ βεῖ τὸν θάνατον τοῦ νέου Λαζάρου μοῦ ἀνήγγειλε δι' ἐπιστολῆς ὁ ἴδιος ὁ ἀδελφός σου. Ἐνα τέτοιον ἐπάθαμεν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πε-ρασμένην ἐβδομάδα. Ἀνηγγέθη ὅτι Παρισίον ὁ θάνατος τοῦ Ἀναστασίου Γενναδίου, αἱ ἐφη-μερίδες ἐγέμισαν νεκρολογίας, καὶ ἔπειτα . . . ἀπεδείχθη ὅτι ἦτο φάσμα!

Λοιγίαινε Μάτε (Ι. Ρ.) αὐτὸ τὸ ψευδώνυ-μον σοῦ ἐγκρίνω. Χιονισμένους Μάτος εἶνε κατὰ τι σπάνιον, καὶ οὕτω θὰ εἶσαι καὶ σὺ ἀπὸ τὰς σπανίας φίλας μου. Εἶπε εἰς τὸν μπαμπᾶν ὅτι τὸ ταμεῖον παγαίνει πολὺ καλὰ. Εὐγε διὰ τὸν «Ἑλλη-ληνοπαιδα».

Θαυμάσια ἡ ρητορικὴ σου, Ρωμαῖε Κιχέρων, καὶ θὰ μ' ἔκαμε νὰ παραπέμψω εἰς τὸ Δικασ-τήριον ὅλας αὐτάς ποὺ κατηγόρεις διὰ τὴν μα-κράν τὸν ἐκλειπὸν καὶ σιωπὴν. . . Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἡ μὲν Ναυτοποῖλα μοῦ γράφει ἴσα-ἴσα σή-μερα (σὰν νὰ τὸ ἤξευρε!) αἱ δὲ περισσότεραι ἀπὸ τὰς ἄλλας ἡ ἡλίαςαν ψευδώνυμον καὶ μοῦ γράφουν τακτικὰ χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσῃ, ἡ παρητή-θησαν πρὸ πολλοῦ ἐνεκεν ὀρίου ηλικίας.

Κρητικὸν Κάστανον, εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὸ Μάρος, τὸ ὁποῖον συνέθετες πρὸς τιμὴν μου. Ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα τὰ ὁποῖα προτείνει ἡ ἀδελφὴ σου, κανὲν δὲν εἶνε ἐλευθέρων, ὥστε ὅταν ἂν μοῦ γρά-ψῃ ἡ ἰδία — διὰ νὰ μάθω καὶ τὸν ὄνομά της, — ἂς μοῦ στείλῃ ὅλα νὰ της ἐκλέξω. Μυρίας εὐχὰς διὰ τὰ γενεθλῖα σου.

Ἰδοὺ μὲ τὴν ὥραν φράξιν συνοδεύει τὴν ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνοπαιδῶς εἰσφοράν σου τὸ Ἀρόντα-τον: «Τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνελάθωμεν εἶνε ἀλη-θὲς μέγα ἔργον» ὄχι μεγαλήτερον τῆς φιλοπατρίας τῶν Ἑλληνοπαιδῶν καὶ διὰ τοῦτο θὰ κατορ-θωθῇ. Ναι, ἀκριβῶς διὰ τοῦτο!

Ἡ σημερινὴ ἐπιστολή σου, Σαρτατικὸν Ζω-μὲ, μὲ ἱκανοποιεῖ διὰ τὴν ἐξάμνηον σιωπὴν. Ἀ-λὴθεῖα, κατ' ἔτος κάποιος διακρίνεται περισσό-τερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους: τὸ 1896, ὅπως παρατη-ρεῖς, ἦτο ὁ Λαλασίδης Κόσμος, ἔπειτα τὸ Ἀργυρίαντον κ. τ. λ. Δὲν παρατηρεῖς ὅμως ὅτι φέτος διακρίνονται πολ-λοὶ καὶ; Εἶνε μία πρόδοος καὶ αὐτό. . . Ὅσον διὰ τὰ Μ. Μυστικά, ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ πο-κτῆσῃς Δύσκωμον, εἶνε νὰ κάμνῃς συχνὰς προτά-σεις: ὅταν δὲ μαθεύθῃ ὅτι τὰ τετράδιά σου — ὁ-μολογουμένως — εἶνε ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ποῦ γρά-φονται, νὰ ἰδῇς πῶς θὰ σοῦ στείλουν ὅλοι καὶ θὰ σὲ παρακαλοῦν.

Πλείστοι ἐπιστολαὶ αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα, μά-λιστα ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ, γράφονται πρὸ τῆς δη-μοσιεύσεως τοῦ προηγουμένου φύλλου, συζητοῦν τὴν πρότασιν τοῦ Καρχαρίου τοῦ Φαλήρου. Ἀλ-λὰ τὸ ζήτημα εὐθὺς πλέον, καὶ ὡς εἶπα, ἄλλας γνώμας δὲν θὰ δημοσιεύσω.

Ἐγκρίνουσα τὰ ψευδώνυμα των, δέχο-μαι μετὰ χαρᾶς εἰς τὴν Ἀλληλογραφίαν μου καὶ

εἰς τοὺς διαγωνισμούς μου τοὺς νέους μου φίλους: Μέλανα Ἰσπόστην (Χ. Σ. σωστὰ σοῦ εἶπεν ὁ ἀδελφός σου: γράψε μου καὶ μὴ σε μέλη διὰ τὰς ἀνορθογραφίας!) Ὁρατίαν Σφαῖραν (Ε. Α. αὐτὸ ἦτο τὸ μόνον ἐλευθέρων) καὶ Ἐσπερινὸν Περ-πατον (Μ. Ρ. αὐτὸ ἐξέλεξα: ἀσπάζομαι τὴν ἀ-δελφὴν σου.)

γιαλός με τὸ Φιλέριον "Ιον, Πάρις Ταβελόδηρ, Τύρρηθ και Κωνστ. Μ. Καταρδῶν (τοῦ ὁποῦ ζῆσεϊ τὸ ψευδώνυμον) — ἡ Κόρη τῆς Θαλάσσης με τὸ "Ιον τοῦ "Αγροῦ, Κεφαλή-νιαχὸν "Ελατον καὶ "Ιόνιον Νῆσον — ὁ Ρωμαῖὸς Κικέρων με τὴν Ναυαρόν Καοδιάρ καὶ Πικραμένην Καροῦλαρ — ὁ Νεαρός Μουσικός με τὴν "Αγρόν τῆς "Αγάπης καὶ Μαρίαν Μπεργιάννη — ἡ "Αννα Γ. Κεφάλαι με τὸν Κωνστ. Οἰκονόμουλον. Παρ. Καραβῶν, "Ιουήνηρ Σωτηρίου καὶ Γελανήρ Χαλκιδι-πούλαρ — τὸ "Αρθος "Ανθῶν με τὸν "Ιατρὸν τῶν Συνδρομητῶν, Ναδαρχον τῆς Βαρέλλας, Μαρταρίν τῆς Χίου καὶ Ναυτοπούλαρ τῆς "Αδρον — τὸ "Ψάρι τῆς Ξηροῦς με τὸν Μικρὸν Γυμνασιόπαιδα, "Ασπροποταμίτην καὶ Χιονοσκεπὴ Δίρην — ἡ Πιπίτσα "Αθανασιάδου με τὸν Παρ. Προεστώπουλον, Γεώργ. Βιζοεὴν καὶ "Ανναρ Κεφάλαι — ἡ Γλυκεῖα Καρδία με τὴν "Ερσθρὸν Καμέλιαν, "Αγγελον τῆς "Αγάπης καὶ Ραγιαμένο Βάλο — ἡ Χρυσόφορος Φλέψ με τὴν "Αργυρῶν Σωτήριαν, Γουάραν καὶ Χρυσάνθεμον — ὁ Κυκλαδίτης με τὸν Πιττὸν τῆς "Ερήμης, "Αγγελον τῆς "Αγάπης καὶ Τριαρταφύλλιον Κάμπον — ἡ Χαλμὴ με τὴν Χλόην τοῦ Κηφισοῦ καὶ Νεορροσέην καὶ "Αρσάνη — ὁ Σοφία Προεστώπουλον με τὴν "Ολγαν Πασιάδου καὶ "Οδ. "Ακρατόπουλον — ὁ "Αετός τῆς "Ιδης με τὸν Πλάτων Γ. Μουρτζόπουλον, Γεράσιμον Ξ. Πεταλῶν καὶ Εὐροσέην Α. Προσαλέντην — τὸ Μεσολογγί-τακι με τὴν Ξαθρὴν Νησιωτοπούλαρ καὶ Λαδο-μένον Πορτικόν — ἡ "Εζωνεία "Ακτὴ με τὸν "Αγγελον τῆς "Αγάπης, "Ανδρόν τῆς "Αντί-ξωος καὶ "Αρταρίαν — ὁ Ναυαρχος Θεοβέρ-ατος με τὸν Καρχαρίαν τοῦ Φαλήρου, Μαρίαν Μπεργιάννη καὶ Λάριδα τῶν "Ανθῶν — ὁ Σπασμένος Φεγγίτης με τὴν Ζωηρὰν Φλόγα, "Ασταράν Δημητρίου καὶ "Ελληρικὴν Θα-λασσαν — ἡ "Ιρὼ με τὴν Καλλιφωρον "Αρ-σασειάδα — ἡ Πόλκα Μαζούρα με τὴν Ζου-λέκιαν καὶ "Ουίλντν τῆς "Αγγίας — ἡ Μα-ργαριτοφόρος με τὸν "Αγρίον Μάγδην, Νουτα-λγὸν "Ελληνα καὶ Μαργαριταρέιον Σταυρόν — τὸ "Αστρο Κάρθουνο με τὸν "Ασπροποταμί-την (τοῦ ὁποῦ ζῆσεϊ καὶ τὸ ὄνομα) — ἡ Εὐ-λακρινὴ Φιλία με τὸν Λευκοκίαντον Διγα-λόν, Χωλὸν Διάβολον, Φάσμα τῆς Νεκρὸς καὶ Καλὸς "Ωρισεας — ἡ Χιαχὴ Μαργαρίτα με τὸν "Ιωάννην Τύχαν, Μαργαρίταν τῆς "Α-νατολῆς καὶ "Αγγορολογιώτατον — τὸ "Ερ-σθρὸν Νέφος με τὴν Χιωτοπούλαρ (διὰ νάντα-λῆξον, ἢ θέλῃ, καὶ τὰ ὀνόματά των) — ὁ Ση-μεὼν Κ. Πιαλόπουλος με τὸν Ζοφερόν Νέφος, Ναυτοπούλαρ τῆς "Αδρον καὶ Σπήλαιον τῆς Δίρνης — ὁ "Αρταρίαν με τὸν Θεαγένην, Ρο-μαῖον Κικέρωνα καὶ Ναυτοπούλαρ — ὁ Τυρῶν με τὴν "Εαρινὴν Ζωὴν καὶ Ἀδραν τῆς Κερκύ-ρας — ἡ "Αγοριοβόλτα με τὴν Περθοῦσαν Καρδίαν, Πόλκαν Μαζούρα καὶ "Ιριδα — ὁ Πρίγκιψ τῆς Μαργησίας με τὸν "Ασπροποτα-μίτην καὶ "Ελληνομαθὴ "Αυτοκατόπαιδα — ὁ Τρομερὸς Γίγας με τὴν "Ελαρον τῆς "Αρτέ-μιδος — ἡ Κόρη τοῦ "Αλά με τὴν Περίλυπον "Ορρανήν καὶ Κόρη τῆς "Αγίας — ἡ Κόκ-κινη "Εδοχὴ με τὸν "Αγγελον τῆς "Αγάπης — ὁ "Αετός τῆς Δίρνης με τὴν Διοπτροφορῶ-σαν, Τσοῦτσαν καὶ Νεαρόν Ζωγράφον — ἡ "Ελληρικὴ Ναυαργίς με τὸν "Αγγορολογιώ-τατον, Ναδαρχον Θεοβέραν καὶ Ρομαντικὴν Καρδίαν — ἡ "Αμαρῶν με τὸν "Ασπροποτα-μίτην (τοῦ ὁποῦ ζῆσεϊ καὶ τὸ ὄνομα) Καοδέρ-ιον καὶ "Ερσθρὸν Καμέλιαν — τὸ Χρυσὸν Πα-ράκι με τὴν Μαρίαν τοῦ Εὐρίπου, Χιονοσκεπὴ Δίρην καὶ "Ψάρι τῆς Ξηροῦς — τὸ Μενεξεδέ-νιο Μπουκετάκι με τὸν Νεαρόν Ζωγράφον — ἡ "Αυτοκατήν Εὐδοκία με τὴν Πλησιφαῖ Σε-λινῆν, Χρυσάνθεμον καὶ Μικρὸν "Ατθίδα — ἡ Μαγικὴ Εἰκὼν με τὴν Ναυτοπούλαρ, Καρ-δίαν Μουσικῆς, "Αρσικὴν Καρδίαν καὶ Με-νεξεδερίαν.

"Απὸ ἑνα γλυκὸ φίλῳ στέλλει ἡ Διπλα-σις πρὸς τοὺς φίλους τῆς : Καρχαρίαν τοῦ Φα-λήρου (τὸ εἶπα εἰς τὸν "Αναγνῶν, καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι ἂν τὸν ξαναγύρῃ κανένας ψάρης, ἢ τὸν ὀνο-μάσῃ Ψαριδὴν, αὐτὸ πειράζει;) Φλοῦσθον τοῦ Εὐξείνου (ἔστειλα ἐκ νέου τὰ φύλλα που ἐχάθη-σαν) εἰμαι βεβαία ὅτι δὲν κολλακεῖς, ἀλλὰ γρά-φεις εὐκρινῶς τὰς ἐντυπώσεις σου ὑπὸ τὴν ἀ-νάγκην τοῦ φύλλου καὶ τῶν παλαιῶν μου τό-μων, εὖγε διὰ τὸ "ἄριστα μετ' ἐπαίνων.) "Αν-ναρ Λαυτήρη (καλῶς ἤλθες, καὶ νὰ μοῦ γράψῃς;) "Εξόριστον Ναπολέοντα (πολὺ θὰ εὐχαριστήσω ἂν μοῦ γράψῃ καὶ ἡ ἀδελφὴ σου, εὖγε δι' ὅσα γράφεις περὶ "Ελληνοπαίδος.) "Ἡρώα Θεσεία (σήμερον ἐλέγγω ψευδώνυμον τῆς ἀδελφῆς σου;) Σκληρὸν Βράχον (εὐχαριστῶ πολὺ πῶς μ' ἐ-νεθυμήθης ἀπὸ τὴν Νεάπολιν καὶ ἀπὸ τὴν Πομ-πηίαν καὶ μοῦ ἔστειλεις τὰς ὥραιάς ἐκεῖνας κάρ-τας.) Μοῦσαν τοῦ Λοροῦ (ποῖος νὰ ἦτο; . . . εἰμπορὸς νὰ σοῦ εἰπῶ, ἂν οὐδὲν ἠθέλησε νὰ δημοσιεῖ τὸ ὄνομά του;) Συναγχαμένον Πορ-τικὸν (σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰς ἐνεργείας, εὐχα-ρίστησε καὶ διὰ τὰ μέλη τοῦ ἀθροῦς καὶ ἐνερ-γητικοῦ αὐτοῦ Συλλόγου σας.) "Ανθόλιον τῆς "Ερήμης (ἔλαβα καὶ τὴν νέαν συλλογὴν καὶ ἡ-ρα ἀρετὰ καλὰ νομίζω, ὅτι πλησιάζει ἡ ἡμέρα πῶς θὰ σὲ παρουσιάσω.) "Αρθος τοῦ Μαῖου (ἂ, κρίμα νὰ μὴ σὲ ἴδω! ἔστειλα ὅτι ζῆσεις.) Κε-ραμίδογράφον (ἡ ἐπιστολὴ σου ἤλθε κατόπιν ἐ-ορτῆς, θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἐγγραφὰ περὶ τῶν Δι-αγωνισμῶν, καθώς καὶ τὴν ἀπόφασίν μου περὶ "Ασπασμῶν καὶ Πληροφοριῶν.) Σοφὸν Πιττα-κὸν (αἱ Εἰδοποιήσεις περὶ τῶν βιβλίων, τὰ ὁ-ποῖα ἀπάρχουν εἰς τὸ Γραφεῖόν μου, εἶνε ἀναγ-κασιότατα, καὶ πρέπει νὰ δημοσιεῖνται εἰς τὸ φύλλον, πῶς ἄλλως θέλεις νὰ λαμβάνουν γνῶσιν οἱ συνδρομηταί; μὴ εἰδοποιήσεις τὸν χρόνον δὲν ἀρ-κεῖ, τὰ τιμολόγια πρέπει νὰ εἶνε πρόχειρα.) Ρι-γολέτον (ἂ, τὸ ὄνομα τοῦ Συλλόγου... ξεύρω; . . . σεῖς θὰ τὸ εὕρετε.) Μελανώπιδα (κ' ἐγὼ, εὖ-λογαί, νὰ διαρκέσῃ πολὺ ἡ ἀλληλογραφία μας καὶ νὰ μας συνδέσῃ διὰ φιλίας εὐκρινεῖς.) Τριγυ-ρέλλαν (ἐξοῦσθας τὸ ἄρθρον τὸ ὁποῖον ἔγραψα περὶ ἐμοῦ εἰς τοὺς "Καίρους.) ὁ κ. Τάκης Καν-δηλῶρος, καὶ σε παρακαλῶ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃς καὶ σὺ, ἂν οὐ εἶνε ἐξάδελφός σου τὸ τετρά-διόν σου ἐκεῖνο ἐλήφθῃ καὶ ἐστῇ.) Ρομαντι-κὴν Καρδίαν (διὰ νὰ λάβῃς πάλιν τὸ παλαιὸν σου ψευδώνυμον, εἶνε ἀπαραίτητα ὡς νὰ κάμῃς ἀλ-λαγὴν ψευδωνύμου.) "Αεροναυτοπούλαρ, Κρίνον τοῦ Κάμπον (ὄχι, διότι εἶνε παλαιὸν καὶ δημο-σιευμένον ὡς πρὸς τὴν πληροφορίαν σου, δὲν νο-μίζεις ὅτι ἂν δυσπρόκειται τὸν φίλον μας;) Φίγ-Μοῦ - "Αῆ (βεβαίως, τὸ ζήτημα τοῦ "Ελληνο-παίδος" ἐτελείωσε καὶ εἶνε πλέον ζήτημα χρόνου — μικροῦ ἢ μεγάλου, αὐτὸ πλέον ἀπὸ ἡμᾶς ἐξαρ-τάται — τὸ ποτὶ μὲν ἐμῶς πλέον εἰς τὸν δρόμον τοῦ καὶ τρέχει, ὅπισθεν δὲν γυρίζει.) Σκαριδάκι (εὖγε! σήμερον δημοσιεύω τὴν πρότασίν σου καὶ ἐλπίζω ὅτι ἡ Συλλογὴ σου θὰ πωληθῇ εἰς μεγά-λην τιμὴν, ἂν οὐ πρόκειται καὶ περὶ τοῦ "Ελλη-νοπαίδος.) Πυθαγόραν τὸν Σάμιον ([Ε] διὰ τὴν ἐκτενὴ καὶ ὥραιαν ἐπιστολήν, ἀλλὰ πολὺν καιρὸν ἔκαμες νὰ μοῦ γράψῃς, μ' ἔλα αὐτὰ.) "Απτέρα τῆς "Ανατολῆς (ἔστειλα.) "Ψάλην τῶν Δαστῶν (μοῦ ἤρρεσε τὸ πρόγραμμα τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ μὴ ἀνσύχῃσεν ἐκεῖνο πού λέγεις ὅδεν ὑπάρχει καρ-πὸς πῶς νὰ μὴ τὸν ἔχῃ ὁ κήπος μας, καὶ δὲν ἐν-νοῶ νὰ φῶσιν κανένα δένδρον παραπονιμένον.) πρόσθε.) Μικρὸν Πανοῦρρον, Ἰμπελάτην Ν. Κοκκινόπουλον (τὴν ἔλαβα, καὶ ἂν δὲν ἀπα-τόμησιν σοῦ ἀπὸ τῆς.) Α. Κ. Διαμαντοπούλου (ἂν οὐδὲν σοῦ χρησιμεύουν εἰς τίποτε, στείλῃς τα νὰ τα δώσω τῆς Κικίης πού κάμνει συλλογὴν φαντάσον πόσον θὰ χαρῇ.) "Τετρήραν (ἔ-λονται εὐχαριστῶ διὰ τὰ συγχαρητήρια.) "Ελαί-αν τῆς "Ιθάκης (εὐχαριστῶ διὰ τὴν ὥραιαν κάρ-ταν.) Μικρὸν "Αθηναῖον κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 18 Ἀ-γούστου θάπαντήσω τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λέξεις στέλλονται μέχρι τῆς 9 Ὀκτωβρίου. Ὁ γράψας τὸν λύσον, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ δὴν νὰ γράψῃ τὰς λύσεις τὸν οἱ διαγωνιζόμενοι, πωλεῖται ἐν τῷ Γραφίῳ μας εἰς φακέλους, ὃν ἕκαστος περιέχει 20 φύλλα καὶ τιμᾶται φρ. 1

428. Λεξιγράφος

Περίεργος συνδυασμός μῆς λέξεων ἀρχαῖας — "Ενὸς ἀπλοῦ μορίου, — Καὶ μῆς ἄλλης ναυτικῆς, τῆς γλώσσης μας τῆς νέας. "Αλλ' ὃ τοῦ μυστηρίου! Κράτος ὁμοῦ ἀποτελοῦν ἀρχαῖον τὸ καὶ νέον. Πῶς εἶχε σχέσεις ἄλλοτε μετὰ τῶν "Αθηναίων. "Εστὶν ὅπο τοῦ "Αρχιναύαρχου Θεμιστοκλῆος [Ε]

429. Σοχευόγραφος

Εἶμαι πόλις τῆς Εὐρώπης παλαιὰ κ' ἐξακουστή, "Ενα γράμμ' ἂν μεταβάλῃς, βλέπεις ἄσχημον ποιεῖ. "Εστὶν ὅπο τοῦ "Αργύρου Σαπουναῖκη [Ε]

450. "Αναγραμματισμός

"Εντομον πῶς δὲν τρώγεται ἂν ἀναγραμματίσῃς. Θαλασσινὸν πῶς τρώγεται εὐθὺς θὰ σχηματίσῃς. "Εστὶν ὅπο τῆς "Ελληνοπούλας [Ε]

451. Κεκρυμμένη καὶ ἀνεστραμ- μένη Πυρκαῖς.

1. — Οὐδὲν καλὸν ἄμικτον κακοῦ.
2. — Τὰ Νέμεα ἦσαν ἑορτὴ τῶν ἀρχαίων.
3. — Ὁ μικρὸς ὁμιλεῖ ὅταν οἱ μεγάλοι ἐρωτοῦν.
4. — Ὁ Πάτροκλος, ὃν "Αχιλλεὺς ἠγάπα, ἐ-φονεύθη ὑπὸ τοῦ "Εκτορος.

"Εστὶν ὅπο τοῦ Θεογνῆτος [Ε]

452—456. Μαγικὸν Γράμμ.

Τῇ προσθήκῃ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε γράμ-ματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων, νὰ σχη-ματισθῶν ἄλλαι τόσαι :

εἰκὼν, φέρον, πόρος, ὄνος, χορός.

"Εστὶν ὅπο τῆς Χιωτοπούλας [Ε]

457. Λογοπαλινγνόν

Ποῖα εἶνε ἡ ἀνωτέρω πόλις τῆς "Ελλάδος;

"Εστὶν ὅπο τοῦ Λοζίου [Ε]

458. "Ερώτησις.

Εἰς ποῖον μέρος ὁ "Ιούλιος προσηύει τοῦ "Ιουλίτου; "Εστὶν ὅπο τοῦ "Ολκίος τοῦ Γουπῆτος [Ε]

459. "Επανόρθωσις λέξεων μετ' ἄχρο- στοιχείους ἐξ ἀντιθέτων.

Διὰ τῆς καταλλήλου συναρμοστικῆς τῶν στοι-χείων τῶν κάτωθι ἀκαταλήπτων (ἐκάστον χωρι-στὰ) σχηματίσας πέντε λέξεις, διὰ δὲ τῶν ἀρ-χικῶν τῶν ἀντιθέτων των, σχηματίσας τὸ ὄνομα διασήμευ γυναικός.

1. Ρωήν. 2. Σέξον. 3. Σιρῶς. 4. Βαρίσα.
5. Ογάρκι.

"Εστὶν ὅπο τοῦ "Εθνικοῦ "Υμνου [Ε]

460. Φωνηεντόληπον.

Ὁν-μην-★-θς-κ-★-φας-π

"Εστὶν ὅπο Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου [Ε]

461. Γρόφος.

Καίω ὅς υἱ γγ ναι γγ μα
γγ γγ ναι γγ μα
γγ γγ ναι γγ μα
γγ γγ ναι γγ μα

"Εστὶν ὅπο τοῦ "Αγγορολογιώτατου [Ε]

Τέλος τοῦ 61ου Διαγωνισμοῦ τῶν Λυ-σίων "Απὸ τοῦ προσεχοῦς ἄρχεται νέος.

ΑΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν "Ασκήσεων τοῦ φύλλου 28.

544. "Αλφάβητρίον (ἄλφα, βῆτα, Ρίον. — 545. Γρύψ - Γύψ. — 546. Πέτρα - πετρά. — 547. Γραμματικομοιότης.

548. M H N E B P O Σ 3, 48 (8+4, ὡς 16-4, H M I O N O Σ ὡς 3x4, ὡς 48 : 4 = 12) A B Γ Σ Σ I N I A — 549. ΟΜΗΡΟΣ (στ. Ο. μα, "ΑρΜων, γΗΝ, ΚΥΡος, "ΑτροΟπας, μΨος. — 552. "Ήεις ἀφίξει οὐ βνήξει ἐν πολέμῳ. — 555. "Η Σιδὼν ἦτο πόλις πλουσία.